

ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗ
ΣΙΛΕΝΑ &
ΜΠΟΖΑ
ΧΑΡΑ

**ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ
ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ, ΕΞΕΛΙΞΗ,
ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ**

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση
υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ....	4
1.1.2. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	4
1.1.3. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	18
1.1.4. ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ.....	20
1.1.5. ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ.....	21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ.....	23
2.1.1. ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΞΗΣ.....	23
2.1.2. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΞΗΣ.....	37
2.2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ –ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ	46
2.2.1. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ.....	46
2.2.2. ΑΛΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ.....	49
2.2.3. ΛΟΙΠΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ, ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ, ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ, ΚΛΠ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	49
2.3. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ.....	51
2.3.1. ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ.....	53
2.3.2. ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ.....	54
2.3.3. ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΔΟΜΗ.....	54
2.3.4. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ	54

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ, ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ.....	55
3.1.1. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ.....	55
3.1.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.....	56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ

ΕΝΩΣΕΙΣ.....	58
4.1.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	58
4.1.2. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ, ΕΝΩΣΕΙΣ.....	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....

5.1.1. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	62
5.1.2. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	62
5.1.2.1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.....	63
5.1.2.2. ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ.....	66
5.1.2.3. ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.....	67
5.1.2.4. ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....	68
5.1.2.5. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.....	71
5.1.2.6. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ.....	73
5.1.2.7. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ CAMPING.....	74

5.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

1.1.1. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

ΘΕΣΗ:

Η Σάμος βρίσκεται στο τμήμα του Αιγαίου πελάγους κοντά στα παράλια της Μικράς Ασίας, μεταξύ των παραλλήλων 37 μοίρες 49' και 37 μοίρες 37' βορείου πλάτους και των μεσημβρινών 26 μοίρες 33' και 27 μοίρες 04' 30'' ανατολικού μήκους.

Ανατολικά της βρίσκεται η Μικρά Ασία από την οποία χωρίζεται με τον επταστάδιο πορθμό, ή Ντάρ Μπογάζ, με ελάχιστο πλάτος 1650 μέτρα περίπου, βόρεια βρίσκεται η χερσόνησος της Ερυθραίας, βορειοδυτικά η Χίος, δυτικά και νοτιοδυτικά η Ικαρία και το σύμπλεγμα των Φούρνων και νότια τα Δωδεκάνησα, από τα οποία τα πλησιέστερα είναι το Αγαθονήσι οι Αρκοί και η Πάτμος

Είναι το όγδοο σε μέγεθος νησί της Ελλάδας και η έκτασή της είναι 477,395 Km² απ' αυτή, το 69,6%, ή 332,267 Km² είναι ορεινή, το 22%, ή 105,027 Km² ημιορεινή και το 8,4%, ή 40,101 Km² πεδινή.

Κατά την μεγαλύτερή της διάσταση, εκτείνεται από δυσμάς προς ανατολάς, με μήκος, απ' το ακρωτήριο Κατάβασις μέχρι το ακρωτήριο Γάτος, 44,3Km. και πλάτος από βορά προς νότο, κάβος Αυλάκια μέχρι κάβο Σαμιοπούλας, 19 Km.

Το συνολικό μήκος των ακτών της ανέρχεται σε 86 ναυτικά μίλια και απέχει, από κάβο σε κάβο, από τους Φούρνους 3,4 ναυτικά μίλια, απ' την Ικαρία 9,8, το Αγαθονήσι 9,3 και την Χίο 35.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ:

Ο δήμος Βαθέος έχει (πραγματικό) πληθυσμό 12.384 κατοίκους. Στον δήμο περιλαμβάνονται:

Δ.δ. Σαμίων [6.275]

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- η Σάμος [6.236]
- η Αγία Παρασκευή [9]
- ο Άγιος Νικόλαος (νησίδα) [0]
- το Ασπροχώρτι [15]
- το Γαλάζιο [15]
- το Διαπόρτι (νησίδα) [0]
- το Κασονήσι (νησίδα) [0]
- το Μακρόνησο (νησίδα) [0]
- το Πρασονήσι (νησίδα) [0]
- το Στρογγυλό (νησίδα) [0]

Δ.δ. Αγίου Κωνσταντίνου [394]

- ο Άγιος Κωνσταντίνος [379]
- οι Βαλεοντάδες [15]

Δ.δ. Αμπέλου [375]

- η Αμπελος [310]
- το Λιβαδάκι [9]
- οι Πεταλίδες [56]

Δ.δ. Βαθέος [2.875]

- το Βαθύ [2.025]
- η Αγία Ζώνη [71]
- η Αγία Μαρκέλλα [9]
- η Αγία Τριάδα [22]
- ο Άη Θανάσης [36]
- η Βαρέλλα [48]
- η Δροσιά [29]
- η Ζερβού [48]
- η Ζωοδόχος Πηγή [11]
- η Καμάρα [171]
- το Κέδρον [73]

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- ο Κουμαριώνας [48]
- ο Μεσόκαμπος [41]
- το Μωραϊτοχώρι [24]
- η Νικόλα [60]
- η Παναίτσα [30]
- ο Πλάτανος [22]
- ο Τουρκομυλωνάς [42]
- η Φλόκα [65]

Δ.δ. Βουρλιωτών [602]

- οι Βουρλιώτες [468]
- τα Αυλάκια [28]
- ο Κάμπος [75]
- η Μονή Βροντά [31]

Δ.δ. Κοκκαρίου -- το Κοκκάρι [973]

Δ.δ. Μανολατών [137]

- οι Μανολάτες [131]
- οι Μαργαρίτες [6]

Δ.δ. Παλαιοκάστρου [684]

- το Παλαιόκαστρο [557]
- ο Αργυρός [11]
- το Κλήμα [6]
- το Ποσειδώνιο [37]
- η Χαραυγή [28]
- η Ψιλή Άμμος [45]

Δ.δ. Σταυρινήδων -- οι Σταυρινήδες [69]

Ο δήμος Καρλοβασίων έχει (πραγματικό) πληθυσμό 9.590 κατοίκους. Στον δήμο περιλαμβάνονται:

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Δ.δ. Καρλοβασιών [5.895]

- το Νέο Καρλόβασι [5.740]
- η Μονή Προφήτου Ηλιού [91]
- το Ποτάμι [12]
- τα Σακκουλαίικα [25]
- οι Σουρήδες [27]

Δ.δ. Αγίων Θεοδώρων -- οι Άγιοι Θεόδωροι [140]

Δ.δ. Δρακαίων [129]

- οι Δρακαίοι [118]
- ο Όρμος Αγίου Ισιδώρου [11]

Δ.δ. Καστανέας -- η Καστανιά [211]

Δ.δ. Κονταίκων -- τα Κονταίικα [505]

Δ.δ. Κοντακαίκων [904]

- τα Κοντακαίικα [578]
- ο Άγιος Δημήτριος [146]
- ο Άγιος Ηλίας [64]
- ο Άγιος Νικόλαος [33]
- οι Βρύσες [83]
- οι Χατζησταμούληδες [0]

Δ.δ. Κοσμαδαίων [181]

- οι Κοσμαδαίοι [152]
- οι Νικολούδες [29]

Δ.δ. Λέκας [528]

- η Λέκα [510]
- ο Άγιος Παντελεήμων [18]

Δ.δ. Πλατάνου -- ο Πλάτανος [577]

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Δ.δ. Υδρούσης -- η Υδρούσα [520]

[Επεξεργασία] -- Δήμος Μαραθοκάμπου --

Ο δήμος Μαραθοκάμπου έχει (πραγματικό) πληθυσμό 2.837 κατοίκους. Στον δήμο περιλαμβάνονται:

Δ.δ. Μαραθοκάμπου [1.960]

- ο Μαραθόκαμπος [1.329]
- η Αγία Κυριακή [57]
- η Βελανιδιά (Δ.δ. Μαραθοκάμπου) [69]
- τα Ισώματα [17]
- ο Κάμπος (Δ.δ. Μαραθοκάμπου) [237]
- ο Λιμνιώνας [18]
- ο Όρμος Μαραθοκάμπου [221]
- το Παλαιοχώρι [12]
- τα Σεβασταίικα [0]

Δ.δ. Καλλιθέας -- η Καλλιθέα [204]

Δ.δ. Κουμαίκων [402]

- τα Κουμαίικα [372]
- η Βελανιδιά (Δ.δ. Κουμαίκων) [8]
- ο Όρμος Κουμαίκων [22]

Δ.δ. Νεοχωρίου -- Δ.δ. Νεοχωρίου Σάμου [84]

- το Νεοχώρι [84]

Δ.δ. Σκουραίικων [187]

- τα Σκουραίικα [135]
- ο Κάμπος (Δ.δ. Σκουραίικων) [7]

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- η Πέρρη [28]
- ο Πεύκος [17]

[Επεξεργασία] -- Δήμος Πυθαγορείου --

Ο δήμος Πυθαγορείου έχει (πραγματικό) πληθυσμό 9.003 κατοίκους. Στον δήμο περιλαμβάνονται:

Δ.δ. Πυθαγορείου [1.642]

- το Πυθαγόρειο [1.327]
- ο Καρπόβουλος [23]
- η Νέα Πόλη [211]
- οι Πούντες [81]

Δ.δ. Κουμαραδαίων [158]

- οι Κουμαραδαίοι [157]
- η Μονή Μεγάλης Παναγίας [1]

Δ.δ. Μαυρατζαίων [401]

- οι Μαυρατζαίοι [363]
- οι Γιώνιδες [35]
- η Μονή Τιμίου Σταυρού [3]

Δ.δ. Μεσογείου -- το Μεσόγειο [143]

Δ.δ. Μύλων -- οι Μύλοι [265]

Δ.δ. Μυτιληνίων [2.437]

- οι Μυτιληνιοί [2.340]
- η Καμάρα [4]
- η Μονή Αγίας Τριάδος [4]
- το Ποτάμι Μεσοκάμπου [79]

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- ο Ριζοβράχος [10]

Δ.δ. Παγώνδου [1.294]

- ο Παγώνδας [764]
- το Ηραίο [495]
- η Κολόνα [35]

Δ.δ. Πανδρόσου -- το Πάνδροσο [166]

Δ.δ. Πύργου -- ο Πύργος [562]

Δ.δ. Σπαθαραίων [438]

- οι Σπαθαραίοι [273]
- το Αβάντι (ο Ζέφυρος) [32]
- ο Απόστολος Παύλος [17]
- η Βεργή [23]
- το Καλογερίκι [5]
- η Κύργιανη [36]
- το Λιμνονάκι [26]
- το Μετόχι [4]
- η Σαμιοπούλα (νησίδα) [5]
- η Συκιά [17]

Δ.δ. Χώρας [1.497]

- η Χώρα [1.448]
- το Ποτοκάκι [49]

ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ:

Ο προσανατολισμός, το ανάγλυφο που δημιουργείται απ' τα βουνά της, τον Κέρκη με 1444 και την Άμπελο (ή Καρβούνης) με 1160 μέτρα υψόμετρο και το πλήθος των μικροκλιμάτων που δημιουργούνται, συντελούν στο να διαθέτει η Σάμος μια πλουσιότατη χλωρίδα με πολύ μεγάλη βιοποικιλότητα, που δεν συναντιέται σε κανένα άλλο νησί του Αιγαίου.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Σήμερα, κι' αυτό δεν είναι υπερβολή, το νησί διαθέτει περισσότερες δασικές εκτάσεις, απ' όσες διέθετε κατά καιρούς, τους τελευταίους δύο αιώνες, παρά τις φωτιές των τελευταίων χρόνων. Αυτό οφείλεται στη μεγάλη ταχύτητα αναδάσωσης που διαθέτει και την γρήγορη κάλυψη των σημαντικών γεωργικών εκτάσεων που εγκατέλειψαν οι γεωργοί. Αδιάμφευστος μάρτυρας είναι οι τεράστιες αναβαθμιδωμένες (πεζούλες) εκτάσεις, στα ορεινά, που σήμερα καλύπτονται από δάση.

Η Σάμος έχει έκταση 478,2 Km² απ' την οποία, το 69,5 % είναι ορεινές εκτάσεις το 22 % ημιορεινές και το 8,5 % πεδινές. Βάσει των στοιχείων της Διεύθυνσης Γεωργίας και της Διεύθυνσης Δασών Σάμου η έκταση αυτή κατανέμεται :

ΕΙΔΟΣ	Έκταση σε στρέμματα	Ποσοστό
Γεωργικές εκτάσεις, Λιβάδια, Βοσκές	206.450	43,2%
Δάση	136.400	28,6%
Δασικές θαμνώδεις εκτάσεις	88.700	18,5%
Οικισμοί, δρόμοι	18.150	3,8%
Άγωνα, Βραχώδη	14.050	2,9%
Αλπικές εκτάσεις	10.150	2,1%
Λίμνες, ποταμοί	4.300	0,9%

Κύρια καλλιέργεια της Σάμου είναι η Ελιά, βάση των στοιχείων, των παραπάνω υπηρεσιών, καλλιεργούνται 1.567.000 ελαιόδενδρα κανονικά και διάσπαρτα και υπολογίζεται ότι καταλαμβάνουν έκταση περί τα 90.000 στρέμματα. Το 77% των ελαιοδένδρων βρίσκεται στο νότιο τμήμα που επικρατούν απ' το ένα άκρο μέχρι το άλλο κι' αυτό γιατί είναι ανθεκτικά στη ξηρασία και είναι απ' τις μοναδικές καλλιέργειες που αξιοποιούν τέτοιές περιοχές.

Δεύτερη σε μέγεθος καλλιέργεια είναι το Αμπέλι, που καλλιεργείται σε έκταση 15.000 στρεμμάτων περίπου, με αποκλειστική σχεδόν ποικιλία το άσπρο μοσχάτο Σάμου, το κρασί της οποίας έκανε το νησί γνωστό σ' όλο τον κόσμο. Η καλλιέργεια του περιορίζεται στο βόρειο και κεντρικό τμήμα που ονομάζεται ζώνη μοσχάτου, και

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

απαγορεύεται η καλλιέργεια της ποικιλίας εκτός αυτής, γιατί το σαμιώτικο κρασί είναι ονομασίας προέλευσης. Στο νότιο τμήμα τα αμπέλια είναι ελάχιστα.

Τα Εσπεριδοειδή ευδοκιμούν πολύ καλά σε χαμηλά υψόμετρα και σε υπήνεμες και αρδευόμενες περιοχές. Διάσπαρτα δένδρα υπάρχουν άφθονα συστηματικές καλλιέργειες όμως υπάρχουν στη περιοχή Μύλων, στο νότιο τμήμα, που είναι υπήνεμη και αρδεύεται.

Τα κάθε είδους Οπωροφόρα ευδοκιμούν στη Σάμο, συστηματικές καλλιέργειες όμως δεν υπάρχουν, τα σποραδικά δένδρα αφθονούν, κυρίως στο βόρειο τμήμα και στα ορεινά. Εκεί συναντώνται κερασιές βυσσινιές και μηλιές, που είναι φυτά ψυχρών περιοχών και δεν ευδοκιμούν στα χαμηλά.

Συστηματικές καλλιέργειες Κηπευτικών διενεργούνται στο βόρειο τμήμα, στα χωριά που βρίσκονται γύρω απ' το Καρλόβασι όπου υπάρχουν εκτάσεις πεδινές και αρδευόμενες, μικρότερες εκτάσεις καλλιεργούνται σ' ολόκληρο το νησί. Στο νότιο τμήμα οι καλλιέργειες αυτές παρουσιάζουν πολλές φορές προβλήματα, λόγω των ανέμων και των υψηλών θερμοκρασιών. Σιτηρά και Όσπρια λίγα καλλιεργούνται, αποκλειστικά στο νότιο τμήμα.

Σε 136.400 στρέμματα ή το 28,5% της όλης έκτασης, υπολογίζονται τα δάση Πεύκης στη Σάμο και καλύπτουν τις ορεινές περιοχές και μεγάλες περιοχές του βορείου τμήματος, στο νότιο τμήμα, τα δάση αυτά είναι λιγότερα. Στα χαμηλά επικρατεί η τραχεία Πεύκη (*Pinus brutia*), που φτάνει μέχρι την θάλασσα, από υψόμετρα όμως άνω των 700 μέτρων σχεδόν επικρατεί η μαύρη Πεύκη (*Pinus nigra*) και σχηματίζει εκτεταμένα δάση στα ορεινά. Το είδος αυτό που είναι η ψυχρόφιλος Πεύκη του Θεοφράστου, συναντάται στην κεντρική και μεσημβρινή Ευρώπη και ίσως η ζώνη της Σάμου και της Πελοποννήσου να είναι η νοτιότερη που συναντάται. Τα μεγαλύτερα πευκοδάση υπάρχουν στην Άμπελο, ο Κέρκης έχει λιγότερα και βρίσκονται στις ανατολικές και στις βορειοδυτικές πλαγιές του και μικρές συστάδες σ' άλλες περιοχές. Από μαρτυρίες που υπάρχουν, μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα υπήρχαν εκτεταμένα δάση από καστανιές και βελανιδιές, που τα εξαφάνισαν οι υλοτομία και οι φωτιές.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Εκτός απ' τα δάση Πεύκης υπάρχουν και οι δασικές λεγόμενες εκτάσεις, που υπολογίζονται σε 88.700 στρέμματα, αυτές καλύπτονται από διάφορα είδη φυτών, των οποίων το ύψος, σε πολλά απ' αυτά, ξεπερνά τα πέντε μέτρα. Εκτεταμένες τέτοιες εκτάσεις υπάρχουν στο νότιο τμήμα, στ' ανατολικά,, περιοχές Βαθέος Παλαιοκάστρου και Σάμου, στα δυτικά, περιοχές Καλλιθέας και Δρακαίων, και σε πολλές περιοχές του βορείου τμήματος. Το είδος αυτό της βλάστησης καλύπτει συνήθως βραχώδεις και άγονες εκτάσεις, με κύρια χαρακτηριστικά, τα μικρά , σκληρά και συνήθως αγκαθωτά φύλλα που καλύπτονται από κηρώδεις ουσίες, ο χονδρός φλοιός και το βαθύ ριζικό σύστημα.

Τα κυριότερα είδη των βιοσυστημάτων αυτών, είναι, τα Πουρνάρια (*Quercus coccifera*), ο Σκίνος (*Pistacia lentiscus*), οι Αγριελιές (*Olea oleaster*), οι Χαρουπιές (*Ceratonia siligua*), τα Κέδρα (*Juniperus sp.*), τα Πεύκα (*Pinus brutia*), τα Σπάρτα (*Spartium sp.*), τα Σπάλαθρα (*Kalycotomus sp.*), ο Βάτος (*Robus sp.*), το Αιγόκλημα (*Lonicera sp.*) και πάρα πολλά άλλα. Ψηλότερα, όπου τα εδάφη είναι απασβεστωμένα, εκτός από τα προηγούμενα, που είναι αδιάφορα με το ασβέστιο, συναντώνται η Κουμαριά (*Arbutus sp.*), η Μυρτιά (*Myrtus*), η Κοκκορεβιθιά (*Pistacia terebinthus*), τα Ρείκια (*Erica verticilata* και *E. arborea*) και άλλα.

Τα βιοσυστήματα αυτά, μετά από φωτιά, γρήγορα αναβλαστάνουν, με αποτέλεσμα, μέσα σε ελάχιστα χρόνια να επανέρχεται το τοπίο στην προηγούμενη κατάσταση, τα πεύκα όμως καταστρέφονται και πρέπει να φυτρώσουν ή, να φυτευτούν νέα. Σε πετρώδη, χαλικώδη και άγονα ξηρά εδάφη αναπτύσσονται, αγκαθωτοί, συνήθως φρυγανώδεις ημίθαμνοι,, όπως η Αστουβιά (*Poterium spinosum*), το Θρούμπι (*Satureia thymbra*), η Ρίγανη (*Origanon sp.*), η Κνούκλα (*Cistus incanus*), η Αφάνα (*Sarcopoterium spinosum*), το Θυμάρι (*Thimus capitatus*), τα Χινοπόδια (*Genista acanthoclada*), Σάλβια ή Λισφακιά (*Salbia sp*) ο Σιδερίτης ή Τσάι του βουνού (*sideritis sp.*) και πολλά άλλα. Τέτοιες περιοχές υπάρχουν κυρίως στις νότιες και δυτικές πλαγιές του Κέρκη, όπου τα εδάφη έχουν σχηματιστή απ' τις σάρες του, (τα χαλίκια) υπάρχει μάλιστα και περιοχή, που ονομάζεται Χινοπόδια.

Σε ρέματα, σε περιοχές όπου υπάρχουν πηγές, ή όπου υπάρχει υψηλή εδαφική υγρασία, αναπτύσσονται υγρόφιλα δένδρα, με κυρίαρχο στη Σάμο, τον Πλάτανο (*Platanus orientalis*), αλλά και την Δάφνη (*Laurus nobilis*), και σε μερικές περιοχές,

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

όπως στο ρέμα των Μυτιληνών, η Ιτιά. (*Salix cinerea*). Θάμνοι που συναντώνται σ' αυτές τις περιοχές είναι η Πικροδάφνη (*Nerium oleander*), σε μεγάλη πυκνότητα, η Λυγαριά ή Καναπίτσα (*Vitex agnus-castus*), και πολλά άλλα, και απο τα αναρριχώμενα, ο Βάτος (*Rubus sanctus*), ο Κισσός (*Hedera helix*), και ο Αρκουδόβατος (*Smilax aspera*).

Τα μονοετή φυτά αφθονούν με κυρίαρχα τα Αγρωστωδή και τα Ψυχανθή, τα οποία λόγω του κλίματος, αναπτύσσονται πάρα πολύ. Ο βιολογικός κύκλος τους αρχίζει με τις πρώτες βροχές του φθινοπώρου και ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος του Ιουνίου *«Αυτό το νησί έχει άνετο αέρα, πολυάριθμα ρέοντα νερά και έχει εκτός των κάθε είδους αγρίων (ζώων) ατέλειωτα πολλές δορκάδες οι οποίες ζουν σε κοπάδια»*, έτσι είχε περιγράψει την πανίδα της Σάμου ο Τούρκος ναύαρχος Piri Reis στο βιβλίο του Bahriye (Κατακτητική ναυσιπλοΐα στο Αιγαίο) που έγραψε το 1521. Επίσης ο Εμ. Κρητικίδης στην « Τοπογραφία της Σάμου » (έκδοση 1869) και ο Επ. Σταματιάδης στα « Σαμιακά » (έκδοση 1886), αναφέρουν ότι υπήρχαν Αλεπούδες, Λύκοι και Ύαινες, (σαλτράνια όπως λέγονται στην Σάμο) τα οποία εξαφάνισαν οι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, για να προστατέψουν τα κοπάδια και τις καλλιεργημένες εκτάσεις τους. Η πανίδα της Σάμου και σήμερα εξακολουθεί να είναι αρκετά πλούσια, έναντι άλλων νησιών, πράγμα που οφείλεται στη βλάστηση, τα βουνά της και τα νερά της, η οποία με συντομία θ' αναπτυχθεί στα επόμενα.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Έντομα : Ο αριθμός των ειδών των εντόμων, είναι πολύ μεγάλο πράγμα που οφείλεται στην πλούσια βλάστηση, στην οποία, τα περισσότερα παρασιτούν.

Παλαιότερα η ακρίδα προξενούσε τεράστιες ζημιές στη χλωρίδα της Σάμου, ο Επ. Σταματιάδης στα Σαμιακά, αναφέρει 10 περιπτώσεις εμφάνισης ακρίδας, απ' το 1804 μέχρι το 1888 που εκδόθηκε το βιβλίο, για τελευταία φορά εμφανίστηκε το 1947, από τότε όμως, λόγω της κυκλοφορίας δραστικών γεωργικών φαρμάκων δεν ξαναεμφανίστηκε.

Η Φυλλοξήρα (*Phylloxera vastatrix*) που μας ήρθε απ' την Αμερική, στη Σάμο εμφανίστηκε το 1892 και κατέστρεψε τα αμπέλια της αναστατώνοντας την οικονομία της, αφού στηριζόταν σ' αυτά.

Άλλα έντομα ξενόφερτα είναι ο Αλευρώδης (*Aleurothrixus floccosus*) και ο Φυλλορίκτης (*Philocnistis citrella*) που προσβάλουν τα εσπεριδοειδή. Εμφανίστηκαν την δεκαετία του 1990, και για την βιολογική καταπολέμηση του πρώτου έφεραν το παράσιτό του, το *Cales noacki*.

Αμφίβια : Απ' τα αμφίβια υπάρχουν η Μπράσκα, (*Bufo bufo*) ο Φρύνος, (*Bufo viridis*) ο Μπακακάς (*Rana ridibunda*) και σε μικρότερους πληθυσμούς ο Δενδροβάτραχος (*Hyla arborea*)

Παλαιότερα υπήρχαν μεγάλοι πληθυσμοί των προαναφερομένων αμφιβίων, σε πολλούς χείμαρρους, σήμερα ο αριθμός τους έχει μειωθεί λόγω ρύπανσης απ' τα λύματα των χωριών και τα απόνερα των ελαιοτριβείων.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Ερπετά : Υπάρχουν οι νεροχελώνες (*Emys orbicularis*, *Mauremys caspica* και *Testudo graeca*), επίσης πολλές φορές στις αμμώδεις παραλίες του κόλπου του Μαραθοκάμπου και στις δυτικές περιοχές, έχουν εμφανιστεί θαλάσσιες χελώνες.

Σαύρες υπάρχουν πολλών ειδών στη Σάμο, απ' τις οποίες οι κυριότερες είναι το Σαμιαμίδι (*Hemidactylus turcicus*) ο Κουρκούδιαλος, (*Laudakia stellio*), που μοιάζει με μικροσκοπικό κροκόδειλο, ο Χαμαιλέων, (*Chamaeleo chamaeleon*) η Σάυρα της Σάμου, (*Lacerta anatolica aegaea*), που υπάρχει μόνο στη Σάμο και τις απέναντι περιοχές της Μικράς Ασίας, και αρκετές άλλες. Και φίδια έχει πολλά, το μεγαλύτερο είναι η Δενδρογαλιά (*Coluber caspius*) που το μήκος της ξεπερνά τα δυο μέτρα. Είναι ακίνδυνο και όπου βρίσκεται εξαφανίζονται τα τρωκτικά και κυρίως οι ποντικοί και γι' αυτό τον λόγο, πιο παλιά, πολλοί γεωργοί, ήθελαν να υπάρχουν τέτοια φίδια γύρω από τις αγροικίες τους και τα προστάτευαν.

Επικίνδυνα φίδια είναι η Οχιά (*Vipera xanthina*) και ο Αστρίτης, τα μοναδικά δηλητηριώδη απ' όσα υπάρχουν στη Σάμο.

Πουλιά : Όπως αναφέρουν στο βιβλίο τα «ζώα της Σάμου» οι Αχ. Δημητρόπουλος, Μαρ. Δημάκη και Γιαν. Ιωαννίδης, «Συνολικά στη Σάμο παρατηρήθηκαν 139 είδη πουλιών από τα οποία 39 παραμένουν όλο το χρόνο στο νησί, 28 ξεχειμωνιάζουν, ενώ περνούν κατά την μετανάστευση. Είκοσι έξι (26) είδη φωλιάζουν στο νησί ενώ για άλλα 20 είδη δεν είναι πιστοποιημένο ότι φωλιάζουν». Από τα ενδεικτικά θα αναφερθούν τα πιο γνωστά, τα οποία είναι το Φοινικόπτερο (*Phoenicopterus ruber*), Κιρκίρι (*Anas crecca*), Βραχοκιρκινέζο (*Falko tinnuculus*), το γνωστό γεράκ, Πέρδικα (*Alectoris chikar*), Μπεκάτσα (*Scolopax rusticola*), Γλάρος (*Larus cacchinans*), Αγριοπερίστερο (*Colomba livia*), Τρυγόνι (*Streptopelia turtur*), Δεκοχτούρα (*Sireptopelia decaocto*), Κουκουβάγια (*Athene noctua*), Μπούφος (*Bufo bufo*), Χελιδόνι (*Hirudo rustica*), Σουσουράδα (*Motacilla glova feldegg*), Κίσσα (*Corrus glantorius*), Κουρούνα (*Corvus corone*), Κοκκινολαίμης (*Erithacus rubecula*), Κότσιφας (*Turbus merula*), Τσίγλα (*Turbus philonelos*), Σπυργίτης (*Passer domesticus*).

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Θηλαστικά : Υπάρχουν ο Σκαντζόχοιρος (*Erinaceus concolor*), ο Λαγός (*Lepus europaeus*), και το Τσακάλι (*Canis aureus*), υπάρχουν επίσης είδη της οικογένειας των Μυγαλιδών (*Soricidae*), Νυχτερίδες (*Vespertilionidae*), κάθε είδους τρωκτικά (*Rodentia*) και κουνάβια (*Mustelidae*).

Παλαιότερα υπήρχαν πολλές φώκιες (*Monachus monachus*) στις βραχώδεις παραλίες της Σάμου, σήμερα υπάρχουν λίγες στις βορειοδυτικές ακτές, στη θέση Σαϊτάνι και γι' αυτό η περιοχή προστατεύεται και έχει χαρακτηριστεί ως βιολογικό πάρκο. Όπως ισχυρίζονται πολλοί ψαράδες, υπάρχουν και σε άλλες περιοχές της Σάμου. Η μείωση των πληθυσμών τους, όπως και των δελφινιών, δεν οφείλεται μόνο στην καταδίωξη τους απ' τους ψαράδες και την ανθρώπινη παρουσία, αλλά κυρίως στην έλλειψη τροφής, λόγω της υπεραλίευσης και της μεγάλης μείωσης των αλιευμάτων.

Στη περιοχή που εντοπίζονται σήμερα οι φώκιες, επικρατούν δυνατοί άνεμοι και η θάλασσα είναι πάντα σχεδόν ταραγμένη, κατάσταση που δυσκολεύει την αλιεία και ίσως για αυτό επιβιώνουν.

Ο μεγαλύτερος κόλπος της Σάμου είναι αυτός της πόλης της Σάμου. Φυσικά στα παράλια του νησιού υπάρχουν κι' άλλοι μικρότεροι.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

1.1.2. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ:

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ:

Η Σάμος έχει 33,814 κατοίκους (απογραφή 2001), αποτελείται από τέσσερις δήμους, Βαθέος, Καρλοβάσιου, Πυθαγορείου και Μαραθοκάμπου, με πρωτεύουσα την Σάμο(Βαθύ).

Μέχρι το 1998 υπήρχαν στη Σάμο δύο Δήμοι (Σάμου & Καρλοβάσου) και 33 κοινότητες, με το πρόγραμμα Καποδίστριας όμως, σχηματίστηκαν 4 Δήμοι.

1. Δήμος Βαθέος, που καταλαμβάνει το Β.Α. τμήμα, με 9 χωριά, έκταση 125,2 τετρ. χιλ. και πληθυσμό 12.384 κατοίκους (απογραφή 2001).
2. 2. Δήμος Καρλοβάσου, που καταλαμβάνει το Β.Δ. τμήμα, με 10 χωριά, έκταση 100,3 τετρ.χιλ. και πληθυσμό 9.590 κατοίκους.
3. Δήμος Πυθαγόρειου που καταλαμβάνει το Ν.Α. τμήμα, με 11 χωριά, έκταση 164,7 τετρ.χιλ. και 9.003 κατοίκους.
4. Δήμος Μαραθοκάμπου που καταλαμβάνει το Ν.Δ. τμήμα, με 5 χωριά, έκταση 87,3 τετρ.χιλ. και 2.837 κατοίκους.

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ:

ΔΙΚΤΥΑ-ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ:

A/A

Υπηρεσία

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΣΑΜΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΚΤΕΛ ΣΑΜΟΥ

ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ ΣΑΜΟΥ

ΤΑΞΙ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση
υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ΣΑΜΟΥ

ΚΟΚΚΑΡΙΟΥ

ΟΛΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

EXPRESS SERVICE

Ε.Λ.Π.Α

INTERAMERICAN

ΕΝΛΙΜΕΝΙΣΜΟΣ

ΛΙΜΑΝΙΑ

ΒΑΘΕΟΣ

ΚΑΡΛΟΒΑΣΟΥ

ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΥ

ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ

ΜΑΡΙΝΑ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

1.1.3. ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ:

ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ:

Το νησί διαθέτει αρκετά καλό οδικό δίκτυο και το αυτοκίνητό σας θα σας φανεί απαραίτητο για την περιήγηση του νησιού, για την καλύτερη εξυπηρέτησή σας. Αν η επίσκεψή σας θα είναι ολιγοήμερη προτιμήστε την ενοικίαση αυτοκινήτου.

Το ΚΤΕΛ Σάμου εξυπηρετεί με τακτικά δρομολόγια σε καθημερινή βάση όλα τα χωριά και τις περιοχές της Σάμου.

Το λιμάνι της Σάμου (Βαθύ) και του Καρλοβασιού, είναι τα κύρια λιμάνια του νησιού, εξυπηρετώντας τη διακίνηση ανθρώπων και αγαθών. Το λιμάνι Βαθέως θεωρείται από τα πιο ασφαλή λιμάνια στην Ελλάδα λόγω του φυσικού κόλπου. Επίσης έχουν δημιουργηθεί υποδομές φιλοξενίας περισσότερων των ογδόντα θέσεων για ιστιοπλοϊκά σκάφη και θαλαμηγούς κατά μήκος του κρηπιδώματος, στις οποίες παρέχεται ρεύμα και νερό όλο το 24ωρο.

Η σύνδεση με τα λιμάνια Ικαρίας, Κυκλάδων και Πειραιά, είναι καθημερινή, ενώ υπάρχει και σύνδεση με τα νησιά του Βορείου Αιγαίου και των Δωδεκανήσων. Ακόμη η Σάμος συνδέεται καθημερινά σχεδόν όλο το χρόνο με το Κουσάντασι της Τουρκίας με ελληνικά και τουρκικά σκάφη.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Το αεροδρόμιο της Σάμου εξυπηρετεί τόσο τις βασικές όσο και τις τουριστικές ανάγκες του νησιού με καθημερινή σύνδεση με Αθήνα και εβδομαδιαία με Θεσσαλονίκη, Ρόδο, Χίο, Μυτιλήνη και Λήμνο.

Ακόμη την τουριστική περίοδο δέχεται καθημερινά πτήσεις charter από διάφορες χώρες της Ευρώπης όπως Αγγλία, Γερμανία, Αυστρία, Σλοβενία, Τσεχία, Σλοβακία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ελβετία και όλες τις Σκανδιναβικές χώρες.

Με δικό σας σκάφος:

Μαρίνα Πυθαγορείου

Η νεοσύστατη Μαρίνα Πυθαγορείου η οποία λειτουργεί τα τελευταία τρία χρόνια στο νησί της Σάμου είναι ένα από τα σχέδια τουριστικής ανάπτυξης που υλοποιήθηκαν και κατάφεραν να γίνουν σημείο αναφοράς.

1.1.4. ΓΕΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΠΕΡΙΟΧΗ:

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ:

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σάμου σύμφωνα με πληροφορίες και συγκεκριμένα από το Τμήμα Πολιτισμού και Τουρισμού, ακολουθείται η πολιτική για την τουριστική ανάπτυξη του νομού, ασκείται μέσω κρατικών φορέων δηλαδή από την νομαρχιακή αυτοδιοίκηση και τους κατά τόπους δήμους. Το είδος του τουρισμού που δέχεται η Σάμος, είναι του οργανωμένου μαζικού τουρισμού. Καταλυτικό ρόλο στη ανάπτυξη μαζικού τουρισμού αποτέλεσε η ύπαρξη αερολιμένα, ο οποίος είναι ικανός να δέχεται πτήσεις charter. Το είδος του τουρισμού που κυριαρχεί, είναι ο τουρισμός αναψυχής, ενώ άλλες μορφές τουρισμού, όπως περιπατητικός, πολιτιστικός, συνεδριακός, αγροτικός, κ.τ.λ. είναι σχεδόν ανύπαρκτες.

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ:

Όσων αφορά τις μορφές οργάνωσης στη Σάμο διακρίνονται δύο ειδών που προσφέρουν υπηρεσίες διανυκτέρευσης: η «βιοτεχνική» και η «βιομηχανική». Στην περιοχή συνυπάρχουν μικρές και μεγάλες μονάδες, όπως επίσης ενοικιαζόμενα δωμάτια που λειτουργούν κάτω από τελειώς διαφορετικές συνθήκες, η κατανομή των οποίων στο νησί είναι ομοιόμορφη. Μέρος των επενδυτικών προγραμμάτων για την

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ανάπτυξη του νησιού είναι, η κατασκευή του εμπορικού λιμανιού στη περιοχή Μαλαγάρι και η μαρίνα Πυθαγορείου.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ:

Η μακροχρόνια έλλειψη πολιτικής και στρατηγικής γενικά για το Ελληνικό τουρισμό και ειδικά για το νησί της Σάμου (όπου ο τουρισμός είναι η κύρια οικονομική δύναμη και το βασικό εργαλείο προώθησης της ανάπτυξης), τα προηγούμενα χρόνια οδήγησαν σε μια παρατεταμένη κρίση και πτωτική πορεία σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς της χώρας και ακόμα μεγαλύτερη πτώση των τουριστικών εσόδων. Χωρίς την κατάλληλη καθοδήγηση (σχεδιασμός, προγραμματισμός και διαχείριση) οδηγούμαστε σε υπερεκμετάλλευση των πόρων, με μακροχρόνιες επιπτώσεις σε πολλές τουριστικές περιοχές αλλά και στον ίδιο τον τουρισμό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Η Σάμος διαθέτει πολλά αξιοθέατα για τον επισκέπτη της, αυτό οφείλεται τόσο στην μεγάλη ιστορία της όσο και στις φυσικές ομορφιές της.

Από τα σημαντικότερα αξιοθέατα της Σάμου είναι, το ένα [Παλαιοντολογικό, τα δύο Αρχαιολογικά, και τα δύο Λαογραφικά μουσεία](#) που διαθέτει, τα οποία βοηθούν τον επισκέπτη να γνωρίσει την ιστορία της Σάμου από την προϊστορία έως και σήμερα.

Ο επισκέπτης δεν θα πρέπει να παραλείψει την περιήγησή του στα [χωριά](#) της Σάμου. Η Σάμος διαθέτει 34 [χωριά](#) των οποίων, η ιστορία, η αρχιτεκτονική και η γεωγραφική θέση τους δίνουν μία ξεχωριστή ομορφιά.

Τα [μοναστήρια](#) της Σάμου αποτελούν ακόμα ένα σημαντικό αξιοθέατο για τον επισκέπτη. Διαθέτουν σημαντικά ιερά σκεύη, τοιχογραφίες, πολύ καλή αρχιτεκτονική και τα περισσότερα από αυτά είναι κατασκευασμένα σε πολύ καλή γεωγραφική θέση όπου το "μάτι" χάνεται στον ορίζοντα.

2.1.1.ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΞΗΣ:

Παραλία : ΜΕΓΑΛΟ ΣΕΪΤΑΝΙ

Περιοχή : Δήμος Καρλοβάσου

Μέγεθος : 350 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Άμμος χονδρή

Βάθος νερού : μέτρια

Πρόσβαση : με καΐκι ή με τα πόδια

Παροχές : ----

Παρατηρήσεις : Μπορείτε να πάτε με τα πόδια από το Ποτάμι Καρλοβάσου σε μονοπάτι 3.5 χιλιομέτρων, στο δρόμο θα συναντήσετε και την παραλία Μικρό Σεϊτάνι. Στην παραλία πάει και καΐκι από το

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

λιμάνι Καρλοβάσου.

Η παραλία έχει χαρακτηριστεί ως βιολογικό πάρκο, συχνάζουν φώκιες
Monachus monachus.

Προσοχή, όταν έχει δυνατούς βορείους ανέμους έχει μεγάλο κυματισμό.

Παραλία : ΠΟΤΑΜΙ

Περιοχή : Δήμος Καρλοβάσου

Μέγεθος : 800 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : βαθιά

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

Παροχές : καντίνα, εστιατόρια, cafe

Παρατηρήσεις : Απέχει από το λιμάνι Καρλοβάσου 2 χιλιόμετρα.

Προσοχή, όταν έχει δυνατούς βορείους ανέμους έχει μεγάλο κυματισμό.

Παραλία : ΛΙΜΑΝΙ ΚΑΡΛΟΒΑΣΟΥ

Περιοχή : Δήμος Καρλοβάσου

Μέγεθος : 1 km (διακεκομμένη με μόλους)

Ποιότητα παραλίας : άμμος ψιλή

Βάθος νερού : ξέβαθα

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

Παροχές : καντίνα, εστιατόρια, cafe

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Παρατηρήσεις : είναι δίπλα στο λιμάνι Καρλοβάσου.

Προσοχή, όταν έχει δυνατούς βορείους ανέμους έχει μεγάλο κυματισμό.

Παραλία : ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ

Περιοχή : Δήμο Πυθαγορείου

Μέγεθος : 100 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Μέτριο

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : Ομπρέλες, εστιατόρια, cafe

Παρατηρήσεις : Βρίσκετε μέσα στο Πυθαγόρειο δίπλα από το λιμάνι

Παραλία : ΠΟΤΟΚΑΚΙ – ΔΟΡΥΣΣΑ

Περιοχή : Δήμο Πυθαγορείου

Μέγεθος : 3 Km

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο – άμμος

Βάθος νερού : Μέτριο

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : Ομπρέλες - Καντίνες - εστιατόρια -

Θαλάσσια σπορ

Παρατηρήσεις : Πρόκειται για μεγάλη παραλία με πρόσβαση από πολλά σημεία. Είναι δίπλα στο αεροδρόμιο.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Έχει Γαλάζια σημαία.

Παραλία : ΗΡΑΙΟΝ

Περιοχή : Δήμο Πυθαγορείου

Μέγεθος : 400 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο – άμμος

Βάθος νερού : Μέτριο

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

Παροχές : Ομπρέλες - εστιατόρια - Θαλάσ.σπορ

Παρατηρήσεις : ----

Παραλία : ΤΣΟΠΕΛΑ

Περιοχή : Δήμο Πυθαγορείου

Μέγεθος : 100 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Μέτριο

Πρόσβαση :τροχοφόρο - καΐκι από Πυθαγόρειο

Παροχές : ----

Παρατηρήσεις : Από το δρόμο Σπαθαραίοι Παγώνδας στρίβετε
νότιοανατολικά ακολουθώντας χωματόδρομο για 7 χιλιόμετρα (γραφική

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

διαδρομή).

Παραλία : ΣΥΚΙΑ

Περιοχή : Δήμο Πυθαγορείου

Μέγεθος : 100 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Μέτριο

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

Παροχές : ----

Παρατηρήσεις : Από το δρόμο Σπαθαραίοι Παγώνδας στρίβετε νότιοανατολικά ακολουθώντας χωματόδρομο για 8 χιλιόμετρα (γραφική διαδρομή).

Παραλία : ΠΕΥΚΟΣ

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 200 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο χονδρό

Βάθος νερού : Μέτριο – βαθιά

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : εστιατόριο

Παρατηρήσεις : Πρόσβαση από Σκουραϊίκα μετά από 4 χιλιόμετρα καλού δρόμου. Δίπλα υπάρχουν και οι παραλίες ΠΕΡΗ & ΨΙΛΗ ΑΜΜΟΣ (Σκουραϊϊκών)

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Παραλία : ΜΠΑΛΛΟΣ

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 400 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο χονδρό

Βάθος νερού : βαθιά

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : εστιατόριο

Παρατηρήσεις : Πρόσβαση από τον δρόμο Όρμου Μαραθοκάμπου - Κουμαϊικών, στρίβετε νότια και σε απόσταση 2 χιλιομέτρων ασφαλτόστρωτου δρόμου, συναντάτε την παραλία.

Παραλία : ΚΑΜΠΙΟΣ Μαραθοκάμπου (ή Βοτσαλάκια)

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 3 km

Ποιότητα παραλίας : άμμος – Βοτσαλάκια

Βάθος νερού : μέτρια

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : εστιατόριο - ομπρέλες – cafe

Παρατηρήσεις : βρίσκεται πάνω στον κεντρικό δρόμο Μαραθοκάμπου – Καλλιθέας

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Παραλία : ΑΣΠΡΕΣ

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 350 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : μέτρια

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : εστιατόριο - cafe ([Λούκουλος](#))

Παρατηρήσεις : βρίσκεται κοντά στον κεντρικό δρόμο Μαραθοκάμπου - Καλλιθέας. Υπάρχουν και άλλες, καλές παραλίες δίπλα. Μερικοί κάνουν και γυμνισμό.

Παραλία : ΨΙΛΗ ΑΜΜΟΣ (ή Χρυσή άμμος)

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 400 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Άμμος

Βάθος νερού : ξέβαθα

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : εστιατόριο – ομπρέλες

Παρατηρήσεις : Μία από τις καλύτερες παραλίες του νησιού. Βρίσκεται

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

δίπλα στον κεντρικό δρόμο Μαραθοκάμπου - Καλλιθέας.

Παραλία : ΛΙΜΙΩΝΑΣ

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 400 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Χονδρή άμμος

Βάθος νερού : βαθιά

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : εστιατόρια, ομπρέλες

Παρατηρήσεις : παρακάμπτετε νότια από τον κεντρικό δρόμο
Μαραθοκάμπου - Καλλιθέας. Υπάρχουν και άλλες, καλές παραλίες κοντά.

Παραλία : ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΛΕΗΜΟΝΑΣ

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 250 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : μέτρια

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : -----

Παρατηρήσεις : από τον κεντρικό δρόμο Μαραθοκάμπου - Καλλιθέας
παρακάμπτετε δυτικά προς Παλαιοχώρι, πριν το χωριό στρίβετε νότια. Από

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

τον κεντρικό δρόμο είναι 5 χιλιόμετρα χωματόδρομος.

Υπάρχει μοναστήρι. Δίπλα υπάρχει και άλλη παραλία.

Παραλία : ΠΛΑΚΑ

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 250 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : μέτρια

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : -----

Παρατηρήσεις : από τον κεντρικό δρόμο Μαραθοκάμπου - Καλλιθέας παρακάμπετε δυτικά προς Παλαιοχώρι, από το χωριό στρίβετε βορειοδυτικά. Από τον κεντρικό δρόμο είναι 5 χιλιόμετρα χωματόδρομος.

Παραλία : ΒΑΡΣΑΜΟ

Περιοχή : Δήμος Μαραθοκάμπου

Μέγεθος : 250 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο (πολύ όμορφο)

Βάθος νερού : βαθιά

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Παροχές : εστιατόριο

Παρατηρήσεις : Μετά την Καλλιθέας (400 μέτρα) παρακάμπτετε αριστερά (βόρειοδυτικά), υπάρχει ταμπέλα. Από τον κεντρικό δρόμο είναι 3 χιλιόμετρα χωματόδρομος.

Προσοχή, όταν έχει δυνατούς βορείους ανέμους έχει μεγάλο κυματισμό.

Παραλία : ΓΑΓΚΟΥ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος (Σάμος)

Μέγεθος : 200 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Κανονικό

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : Ομπρέλες – εστιατόρια

Παρατηρήσεις : έχει γαλάζια σημαία

Παραλία : ΚΕΡΒΕΛΗ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος (Σάμος)

Μέγεθος : 200 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Κανονικό

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : εστιατόριο

Παρατηρήσεις : ---

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Παραλία : ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος (Σάμος)

Μέγεθος : 200 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Κανονικό

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : Ομπρέλες – εστιατόρια

Παρατηρήσεις : ----

Παραλία : ΨΙΛΗ ΑΜΜΟΣ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος (Σάμος)

Μέγεθος : 200 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Άμμος ψιλή

Βάθος νερού : Πολύ ρηχή

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : Ομπρέλες – εστιατόρια

Παρατηρήσεις : ----

Παραλία : ΜΥΚΑΛΗ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος (Σάμος)

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Μέγεθος : 3 Km

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο χονδρό

Βάθος νερού : Μέτριο

Πρόσβαση : και με τροχοφόρο

Παροχές : Ομπρέλες - Καντίνες - εστιατόρια -

Θαλάσσια σπόρ (σε τμήματα)

Παρατηρήσεις : Πρόκειται για μεγάλη παραλία με πρόσβαση από πολλά σημεία. Το δυτικό τμήμα της παραλίας έχει το όνομα Μεσόκαμπος

Παραλία : ΣΒΑΛΑ (Περιοχή Τσάρλη)

Περιοχή : Δήμος Βαθέος

Μέγεθος : 1.5 χιλιομετρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο χονδρό

Βάθος νερού : βαθιά

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

Παροχές : ομπρέλες, καντίνα

Παρατηρήσεις : Βρίσκετε κοντά στον κεντρικό δρόμο Σάμου Καρλοβάσου, λίγο έξω απο τον Αγιο Κωνσταντίνο.

Προσοχή, όταν έχει δυνατούς βορείους ανέμους έχει μεγάλο κυματισμό.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Παραλία : ΤΣΑΜΠΟΥ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος

Μέγεθος : 350 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο χονδρό

Βάθος νερού : βαθιά

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

Παροχές : ομπρέλες, εστιατόριο

Παρατηρήσεις : Βρίσκετε κοντά στον κεντρικό δρόμο Σάμου Καρλοβάσου,
λίγο έξω από τα Αυλάκια.

Δίπλα υπάρχει κι' άλλη μικρότερη παραλία.

Προσοχή, όταν έχει δυνατούς βορείους ανέμους έχει μεγάλο κυματισμό.

Παραλία : ΤΣΑΜΑΔΟΥ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος

Μέγεθος : 400 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Μέτρια

Πρόσβαση : με τροχοφόρο - μονοπάτι 200 μ.

Παροχές : ομπρέλες, εστιατόριο

Παρατηρήσεις : Βρίσκετε δίπλα στον κεντρικό δρόμο Σάμου Καρλοβάσου,
λίγο έξω από το Κοκκάρι.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Παραλία : ΛΕΜΟΝΑΚΙΑ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος

Μέγεθος : 400 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Μέτρια

Πρόσβαση : με τροχοφόρο - μονοπάτι 200 μ.

Παροχές : ομπρέλες, εστιατόριο

Παρατηρήσεις : Βρίσκετε δίπλα στον κεντρικό δρόμο Σάμου Καρλοβάσου, λίγο έξω από το Κοκκάρι. Δίπλα από την παραλία Τσαμαδού

Παραλία : ΚΟΚΚΑΡΙΟΥ

Περιοχή : Δήμος Βαθέος

Μέγεθος : 500 μέτρα

Ποιότητα παραλίας : Βότσαλο

Βάθος νερού : Βαθιά

Πρόσβαση : με τροχοφόρο

Παροχές : ομπρέλες, εστιατόριο, caffe, Serfing

Παρατηρήσεις : Βρίσκετε δίπλα στον κεντρικό δρόμο Σάμου Καρλοβάσου, μέσα στο χωριό Κοκκάρι.

Μέσα στο Κοκκάρι υπάρχει και άλλη παραλία βορειοανατολικά.

Προσοχή, όταν έχει δυνατούς βορείους ανέμους έχει μεγάλο κυματισμό.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Οι καταράκτες στο ποτάμι (περιοχή Καρλοβάσου)

Βρίσκονται 3 χιλιόμετρα έξω από το Καρλόβασι, στην περιοχή ποτάμι.

Όταν αφήσετε το αυτοκίνητο θα συναντήσετε μια παραδεισένια βλάστηση. Περπατάτε 1,5 Km περίπου μέσα σε ένα καταπράσινο μονοπάτι, δίπλα στο ποτάμι και στο τέλος συναντάτε μία μικρή λίμνη, από εδώ και πέρα πρέπει να κολυμπήσετε 50 μέτρα περίπου για να συναντήσετε τους καταρράκτες.

Η σπηλιά του Πυθαγόρα (περιοχή Μαραθοκάμπου)

Η Σπηλιά αυτή, η οποία βρίσκεται στους πρόποδες του Κέρκη, αποτελεί σημείο στο οποίο είχε καταφύγει ο Πυθαγόρας όταν τον καταδίωκε ο τύραννος Πολυκράτης με την κατηγορία της διαφθοράς των νέων. Μία άλλη εκδοχή είναι ότι ή σπηλιά αυτή χρησιμοποιούνταν από τον Πυθαγόρα ως τόπος περισυλλογής.

Βρίσκεται 3 χιλιόμετρα έξω από το Κάμπο Μαραθοκάμπου. Μπορείτε να φτάσετε έως εκεί μέσω κάμπου Μαραθοκάμπου, μετά να συνεχίσετε με το αυτοκίνητό σας (2-3 χιλιόμετρα χωματόδρομος) και στην συνέχεια να περπατήσετε 200 μέτρα περίπου σε πολύ απόκρημνη πλαγιά.

2.1.2. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΛΞΗΣ:

Το Γενοβέζικο Κάστρο (περιοχή Καρλοβάσου)

Το Βυζαντινό Καρλόβασι απεικονίζεται στο Ναό της Μεταμόρφωσης στο Ποτάμι και η παρουσία των Γενοβέζων κατακτητών δηλώνεται από τα ερείπια ενός μικρού κάστρου ακριβώς πάνω από το Ναό της Μεταμόρφωσης στο ποτάμι Καρλοβάσου.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Βρίσκονται 3 χιλιόμετρα έξω από το Καρλόβασι, στην περιοχή ποτάμι.

Ο Ταρσανάς στον Άγιο Ισίδωρο (περιοχή Καλλιθέας)

Παλαιότερα η Σάμος είχε πάρα πολλά ναυπηγία σε διάφορες περιοχές, Πυθαγόρειο, Κοκκάρι, Καρλόβασι, όρμος Μαραθοκάμπου, Άγιος Ισίδωρος κ.λ.π. Τα ξύλινα καΐκια και βάρκες που κατασκευάζονταν στην Σάμο θεωρούνταν ως τα καλύτερα κι' αυτό λόγω της ανθεκτικότητας στην θάλασσα, του Σαμιώτικου πεύκου που χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή τους.

Σήμερα έχουν απομείνει μόνο δύο ναυπηγία, το ένα βρίσκεται στο Λιμάνι Καρλοβάσου, και το άλλο στον Άγιο Ισίδωρο.

Το ναυπηγείο του Αγίου Ισιδώρου αποτελούνταν από πολλές μικρές επιχειρήσεις, αλλά σήμερα έχει απομείνει μόνο ένας, ο Κος Ψιλοπάτης.

Είναι κατασκευασμένο στον όρμο του Αγίου Ισιδώρου, μία περιοχή ασύγκριτης φυσικής ομορφιάς.

Βρίσκεται 5 χιλιόμετρα περίπου από την Καλλιθέα (μπορείτε να πάτε και από τους Δρακαίους), για την μετάβασή σας θα χρειαστεί να διανύσετε τα 4 χιλιόμετρα (περίπου) σε χωματόδρομο.

Πύργος Λυκούργου (περιοχή Πυθαγορείου)

Χτίστηκε μετά το 1824 από τον Λυκούργο Λογοθέτη, αρχηγό της επαναστατημένης Σάμου.

Σκοπός του πύργου ήταν η προστασία των επαναστατών, και των Σαμίων από τους Τούρκους.

Ο πύργος βρίσκεται μέσα στο Πυθαγόρειο και η πρόσβασή γίνεται με τα πόδια.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Ο Πύργος του Σαρακίνη (περιοχή Πυθαγορείου)

Ο Νικόλαος Σαρακίνης ήταν πιλότος (= οδηγός πλοίου) του Κιλίτζ Αλή Πασά, και τον βοήθησε στην επανοίκιση της Σάμου, κατά το δεύτερο μισό του 16ου αιώνα.

Σε ένδειξη ευγνωμοσύνης ο Κιλίτζ Αλή Πασά, δώρισε στον Νικόλαο Σαρακίνης μεγάλες εκτάσεις στην περιοχή του Ηραίου. Εκεί ο Σαρακίνης, για το φόβο των Πειρατών έχτισε έναν πύργο του οποίου οι εργασίες τελείωσαν το 1577.

Ο Πύργος είναι τριώροφος, ορθογώνιος με επάλξεις και έντονο φρουριακό χαρακτήρα, όχι μόνο στην αρχιτεκτονική του αλλά και στην οργάνωσή του.

Σήμερα ανήκει στην Ιερά μονή της Πάτμου.

Βρίσκεται 8 χιλιόμετρα από το Πυθαγόρειο (κοντά στο Ηραίο), η πρόσβαση γίνεται με αυτοκίνητο.

Ο αρχαίος Ναός της Θεάς Ηρας (περιοχή Πυθαγορείου)

Αποτελείται από τα ερείπια του αρχαίου ναού, ο οποίος κτίστηκε προς τιμήν της Θεάς ΗΡΑΣ της μητέρας των θεών.

Ο ναός είχε καταστραφεί πολλές φορές και ανακατασκευάζονταν συνεχώς. Τελευταία φορά που ανακατασκευάστηκε ήταν από τον Ρίκο την εποχή που ήταν στην εξουσία ο τύραννος Πολυκράτης.

Ο ναός είχε γνωρίσει μεγάλη ακμή και θεωρούνταν σημαντικό μνημείο στην αρχαιότητα, έφερναν αφιερώσεις ακόμα και από την Σπάρτη την Κόρινθο την Αθήνα κ.λ.π.

Βρίσκεται 4 χιλιόμετρα έξω από το Πυθαγόρειο, η μετάβαση σας στον ναό γίνεται με αυτοκίνητο.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Το Ευπαλίνιο ή Αμφίστομο όρυγμα (περιοχή Πυθαγορείου)

Σχεδιάστηκε από τον μηχανικό Ευπαλίνο (ο οποίος ήταν από τα Μέγαρα) κατά τον έκτο π.χ. αιώνα την εποχή που στην εξουσία ήταν ο τύραννος Πολυκράτης. Έχει μήκος 1026 μέτρα και διαπερνά το βουνό που έχει ύψος 246 μέτρα.

Σκοπός του ήταν η ύδρευση της Αστυπάλαιας (σημερινό Πυθαγόρειο) από μία πηγή έξω από τους Μυτιληνιούς.

Η σπουδαιότητά του έργου οφείλεται στο ότι άρχισαν ταυτόχρονα τις εργασίες, δύο ομάδες εργατών μία από την Βόρεια πλευρά (περιοχή Μυτιληνίων) και μία από την νότια πλευρά (περιοχή Πυθαγορείου) του έργου. Οι ομάδες αυτές συναντήθηκαν στο κέντρο του ορύγματος με ελαχίστη διαφορά.

Το Ευπαλίνιο ή Αμφίστομο όρυγμα, θεωρείται από τους Μηχανικούς της εποχής μας ως ένα επίτευγμα της τότε εποχής, και το οποίο αποτέλεσε τροχοπέδη για την εξέλιξη της επιστήμης.

Βρίσκεται 2 Km έξω από το Πυθαγόρειο, η μετάβαση στο όρυγμα γίνεται με αυτοκίνητο ή με τα πόδια.

Μοναστήρια

Μονή Βροντά

Βρίσκεται λίγα χιλιόμετρα νότια απ' το χωριό Βουρλιώτες σε μια μαγευτική δασώδη περιοχή και σε υψόμετρο 460 μέτρα, με μια καταπληκτική θέα προς τα βόρεια και ανατολικά, απ όπου φαίνονται τα μικρασιατικά παράλια.

Θεμελιώθηκε το 1566 απ' τους αδελφούς μοναχούς Ιάκωβο και Μακάριο και είναι αφιερωμένη στο Γενέθλιο της Θεοτόκου. Υπήρχαν αρκετές τοιχογραφίες, ξυλόγλυπτο τέμπλο και πολλά ιερά σκεύη.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Η Μονή Βροντά καταστράφηκε από την μεγάλη, καταστροφική, πυρκαγιά το καλοκαίρι του 2000. Σήμερα γίνονται προσπάθειες για να συγκεντρωθούν χρήματα έτσι ώστε να αναστηλωθεί και να αποκτήσει πάλι την αρχοντιά της.

Μονή Μεγάλης Παναγίας

Βρίσκεται περί τα δυο χιλιόμετρα νοτιοανατολικά των Κουμαραδαίων και πλάι στο δρόμο που πάει στους Μύλους, σε μια ωραιότατη περιοχή, με υψόμετρο 225 μέτρα, και με καταπληκτική θέα προς τον κάμπο της Χώρας, το Πυθαγόρειο και το βουνό Μυκάλη της Μικράς Ασίας.

Οικοδομήθηκε το 1586 απ' τους αδελφούς μοναχούς Νείλο και Διονύσιο και είναι αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Έχει ωραιότατο ξυλόγλυπτο τέμπλο, αρκετές τοιχογραφίες και πολλά ιερά σκεύη.

Μονή Τιμίου Σταυρού

Βρίσκεται περί τα δυο χιλιόμετρα νοτιοανατολικά των Μαυρατζαίων, πλάι στο δρόμο και σε υψόμετρο 200 μέτρα.

Το 1582 ο μοναχός Νείλος έχτισε μια μικρή εκκλησία και το 1604 με τον αδελφό του Διονύσιο την επέκτειναν.

Έχει υπέροχο ξυλόγλυπτο τέμπλο, τοιχογραφίες και πολλά ιερά σκεύη.

Μονή Προφήτη Ηλία

Βρίσκεται τρία χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του Καρλοβάσου, πλάι στο δρόμο που πάει στα Κονταίικα και σε υψόμετρο 210 μέτρα,

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Εκεί υπήρχε μικρή εκκλησία με μερικά κελιά, που είχαν χτίσει οι μοναχοί Νεόφιλος και Γρηγόριος και το 1739 ο ιερομόναχος Γρηγόριος έχτισε την εκκλησία που υπάρχει σήμερα.

Έχει πολλά ιερά σκεύη, λίγες τοιχογραφίες και ξυλόγλυπτο τέμπλο.

Μονή Αγίας Ζώνης

Βρίσκεται ανατολικά της πόλης της Σάμου, μέσα στην κοιλάδα της Βλαμαρής και σε υψόμετρο 120 μέτρα.

Οικοδομήθηκε το 1695 απ' τον ιερομόναχο Μελέτιο.

Έχει ξυλόγλυπτο τέμπλο, τοιχογραφίες και πολλά ιερά σκεύη.

Μονή Ζωοδόχου Πηγής ή Αηλιώτισσα

Βρίσκεται στο βουνό Ραμπαηδόνι βορειοανατολικά της πόλης της Σάμου και σε υψόμετρο 300 περίπου μέτρα.

Από εδώ η θέα είναι καταπληκτική, φαίνονται τα στενά της Μυκάλης και το μάτι χάνεται στα βάθη της Μικράς Ασίας.

Οικοδομήθηκε το 1756 απ' τον ιερομόναχο Δωρόθεο. Έχει πολλά ιερά σκεύη τοιχογραφίες και θαυμάσιο ξυλόγλυπτο τέμπλο.

Μονή Αγίας Τριάδος

Βρίσκεται νοτιοανατολικά των Μυτιληνίων και σε υψόμετρο 120 μέτρα.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Ιδρύθηκε από τον ιερομόναχο Νεόφυτο το 1824. Ο μοναχός, αποχωρώντας από την Μονή του Τιμίου Προδρόμου πήγε στην περιοχή των Μυτιληνίων όπου και ανέγειρε την ιερά μονή της Αγίας Τριάδος, εκεί όπου προϋπήρχε ερειπωμένος ναός, ιδρύοντας έτσι την Μονή της Αγίας Τριάδος.

Μετόχια

Μικρότερα μοναστήρια, τα λεγόμενα Μετόχια υπάρχουν 14, απ' αυτά τα πιο αξιόλογα είναι τα παρακάτω.

Αγιος Ιωάννης ο Ελεήμονας

Βρίσκεται στο νοτιοδυτικό μέρος της Σάμου κι' είναι το μοναδικό κοντά σε παραλία, μέσα σ' ένα γραφικό κολπίσκο, απέναντι απ' τους Φούρνους και την βραχονησίδα Κάτεργο.

Εδώ υπάρχουν μεγάλες πηγές και κήποι κι' είναι μια όαση μέσα στην ερημιά.

Ιδρύθηκε το 1867, ανήκει στον Πανάγιο Τάφο κι' έχει νοικιαστεί σε ιδιώτη.

Παλαιότερα η περιοχή ήταν άντρο πειρατών, που παραμόνευαν τα καράβια που περνούσαν απ' τα στενά.

Σπηλιανή

Σε μικρή απόσταση βορειοδυτικά του Πυθαγορείου, μέσα σ' ένα μεγάλο σπήλαιο βρίσκεται μια μικρή εκκλησία αφιερωμένη στα Εισόδια της Θεοτόκου.

Εδώ υπάρχει αρχαία μαρμάρινη εικόνα της Παναγίας, της οποίας δεν διακρίνεται η μορφή και πλάι στο εκκλησάκι υπάρχει Αγίασμα.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Έξω απ' την σπηλιά υπάρχει εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και μερικά κελιά.

Το μετόχι αυτό ανήκει στο Μοναστήρι της Χοζεβιώτισσας στην Αμοργό.

Η εκκλησία αυτή είναι γνωστή και σαν Καληαρμένισσα

Ευαγγελίστρια του Κέρκη ή Άγιος Βασίλειος

Είναι η αρχαιότερη εκκλησία της Σάμου, αφού η ίδρυση της ανάγεται τον 10ο αιώνα κι' έχει το μεγαλύτερο υψόμετρο, 700 μέτρα.

Βρίσκεται στη νότια πλευρά του Κέρκη, δυτικά του Μαραθοκάμπου. Ο αγροτικός αμαξιτός δρόμος φτάνει μέχρι υψόμετρο 400 μέτρα περίπου και συνεχίζει ένα ανηφορικό μονοπάτι. Έχει μια καταπληκτική θέα προς τα νότια και φαίνονται τα περισσότερα απ' τα Δωδεκάνησα, πανοραμικά οι Φούρνοι και τα παράλια του κόλπου του Μαραθοκάμπου.

Συνεχίζοντας το μονοπάτι, φτάνει στο εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία, που έχει υψόμετρο 1.180 μέτρα και λίγο παραπάνω, βρίσκεται η κορυφή του Κέρκη, η Βίγλα με 1444 μέτρα, που είναι η ψηλότερη του Αιγαίου, μετά το Φεγγάρι της Σαμοθράκης.

Ζωοδόχος Πηγή Κακοπέρατου (Χατζημανώλη)

Βρίσκεται στον Κέρκη, νοτιοδυτικά των Κοσμαδαίων, μέσα στη χαράδρα που καταλήγει στο μεγάλο Σεϊτάνι και σε υψόμετρο 660 μέτρα.

Η περιοχή είναι κατάφυτη, δυτικά υψώνονται απότομα βραχώδεις πλαγιές του Κέρκη και η θέα είναι μικρή.

Σε απόσταση 500 μέτρων περίπου υπάρχει σπήλαιο μέσα στο οποίο υπάρχει εκκλησία και για να πάει κανένας εκεί πρέπει να περάσει από ένα απόκρημνο κι' επικίνδυνο μονοπάτι κι' απ' αυτό πήρε και το όνομα

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

κακοπέρατο.

Λίγο νοτιότερα βρίσκεται το εκκλησάκι του Αη Γιάννη κοντά στο οποίο βρίσκεται η γράβα (βάραθρο) του Πανάρετου.

Ξωκλήσια

Τα ξωκλήσια αφθονούν στη Σάμο, υποστηρίζεται ότι ξεπερνούν τα 800, απ' αυτά αξίζει ν' αναφερθούν μερικά.

Παναγία η Σαραντασκαλιώτισσα

Βρίσκεται στη νοτιοανατολική πλευρά του Κέρκη, στη χαράδρα της Κιούρκας σε υψόμετρο 320 μέτρα.

Το εκκλησάκι που είναι αφιερωμένο στο Γενέθλιον της Θεοτόκου.

Βρίσκεται μέσα σε σπηλιά, που για να πάει κάποιος, πρέπει ν' ανεβεί 40 σκαλιά σκαλισμένα στον πάνω σε απότομο βράχο. Στο βάθος της σπηλιάς υπάρχει βάραθρο και δεξαμενή με νερό.

Λέγεται ότι στο σπήλαιο αυτό κατέφυγε ο Πυθαγόρας, όταν τον καταδίωξε ο Πολυκράτης και γι' αυτό είναι γνωστό και σαν σπηλιά του Πυθαγόρα.

Παναγία η Μακρινή και Αγία Τριάδα

Το ένα είναι κοντά στο άλλο και βρίσκονται στη βορειοδυτική πλευρά του Κέρκη σε υψόμετρο 950 μέτρα.

Και οι δυο εκκλησίες βρίσκονται μέσα σε σπήλαια με αρκετές μισοκατεστραμμένες τοιχογραφίες.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Τα παραπάνω αναφερόμενα εκκλησάκια του Κέρκη και πολλά άλλα ακόμα, έχουν κατασκευαστεί απ' τους μοναχούς και τους ασκητές, περί τον 10ο αιώνα, που αφθονούσαν τότε στη Σάμο και ιδίως στις ερημιές του Κέρκη.

Στο Πυθαγόρειο υπάρχουν ερείπια από το «Πολυκράτειο Τείχος», το «Αρχαίο Θέατρο», τα «Ρωμαϊκά Λουτρά» και το περίφημο «Όρυγμα του Ευπαλίνου», θαύμα τεχνικής του 6ου π.Χ. αιώνα, που ύδρευε την Αρχαία πόλη. Στην αρχαιολογική συλλογή υπάρχουν αναθηματικές στήλες αρχαϊκής εποχής, κιονόκρανα και πορτρέτα ρωμαίων αυτοκρατόρων.

2.2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ – ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

2.2.1. ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ & ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ:

Χωρική κατανομή ξενοδοχειακών καταλυμάτων.

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ
ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	6	205
ΑΛΥΚΕΣ-ΜΥΚΑΛΗ	1	124
ΑΥΛΑΚΙΑ	1	28
ΗΡΑΙΟΝ	12	348
ΚΑΛΑΜΙ	16	697
ΚΑΜΠΟΣ ΒΟΥΡΛΙΩΤΩΝ	1	32
ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	13	1241

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση
υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ΚΑΤΣΟΥΝΙ	1	33
ΚΕΡΒΕΛΗ	1	82
ΚΟΚΚΑΡΙ	29	1282
ΚΟΥΜΕΪΚΑ	1	30
ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΣ	20	925
ΜΕΣΟΚΑΜΠΟΣ	2	123
ΠΕΥΚΑΚΙΑ	1	28
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ	51	3072
ΠΟΤΟΚΑΚΙ	11	371
ΒΑΛΕΟΝΤΑΔΕΣ	1	16
ΒΑΘΥ	27	1424
ΣΥΝΟΛΟ	195	10061

Κατανομή ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά κατηγορία.

ΤΑΞΗ	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	ΚΛΙΝΕΣ
LUX	1	209
A	6	1283
B	35	2709
Γ	124	5206
Δ	14	348
E	15	306
ΣΥΝΟΛΟ	195	10061

Χωρική κατανομή ενοικιαζομένων δωματίων.

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΜΟΝΑΔΕΣ
---------	---------

**ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση
υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές**

ΗΡΑΙΟΝ	34
ΠΟΤΟΚΑΚΙ	9
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟ	76
ΥΠΟΛΟΙΠΟΣ ΔΗΜΟΣ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ	9
ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ	8
ΒΟΥΡΛΙΩΤΕΣ	5
ΚΕΡΒΕΛΗ	5
ΚΟΚΚΑΡΙ	60
ΠΟΣΕΙΔΩΝΕΙΟ	6
ΠΑΛΛΑΙΟΚΑΣΤΡΟ	7
ΒΑΘΥ	28
ΥΠΟΛΟΙΠΟΣ ΔΗΜΟΣ ΒΑΘΕΩΣ	11
ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ	7
ΥΠΟΛΟΙΠΟΣ ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΛΟΒΑΣΟΥ	6
ΚΑΜΠΟΣ	19
ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΣ	49
ΟΡΜΟΣ	10
ΥΠΟΛΟΙΠΟΣ ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΥ	14
ΣΥΝΟΛΟ	363

**2.2.2.ΑΛΛΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΥ
ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ:**

ΕΙΔΟΣ	ΑΡ. ΓΡΑΦΕΙΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ	21
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	1
ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ	12

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Επίσης συμπεριλαμβάνονται γραφεία ενοικιάσεως αυτοκινήτων μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων των οποίων το σύνολο στο νησί ανέρχεται σε 44 επιχειρήσεις.

2.2.3. ΛΟΙΠΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ, ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ, ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΚΛΠ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:

Καταστήματα εστίασης – αναψυχής.

ΔΗΜΟΣ	ΑΡ.ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΒΑΘΕΟΣ	119
ΚΑΡΛΟΒΑΣΟΥ	26
ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΥ	39
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ	71
ΣΥΝΟΛΟ	255

Μουσειακοί χώροι.

ΔΗΜΟΣ	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΒΑΘΕΟΣ	1
ΚΑΡΛΟΒΑΣΟΥ	1
ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΥ	-
ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ	3
ΣΥΝΟΛΟ	5

Αθλητικοί χώροι:

Το νησί προσφέρει χώρους άθλησης που αφορούν το ποδόσφαιρο, το μπάσκετ, το τένις, το βόλεϊ, κ.τ.λ.. Σε ότι αφορά τα αθλήματα που σχετίζονται με τη θάλασσα είναι σχεδόν ανύπαρκτες με ελάχιστα αθλητικά σωματεία. Οπότε οι οργάνωση αυτών των αθλημάτων στηρίζεται σε ιδιωτική πρωτοβουλία. Συνεπώς αρκετά ξενοδοχεία φιλοξενούν στους χώρους τους αθλητικές εγκαταστάσεις όπως, beach volley, beach

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

soccer, golf και σε ορισμένες περιπτώσεις διαθέτουν τις πισίνες τους για κολύμβηση και τα παραθαλάσσια ξενοδοχεία προσφέρουν μαθήματα ιστιοπλοΐας, wind surfing και μαθήματα καταδύσεων (ενοικιάζουν τον απαιτούμενο εξοπλισμό) . Οι αθλητικές εγκαταστάσεις θεωρούνται ανεπαρκείς και προβληματικές σε σχέση με την ποιότητα υποδομών και χρησιμοποιούνται κυρίως για τοπικά γεγονότα ή για συμμετοχή ομάδων σε τοπικά πρωταθλήματα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι παρόλο που έχουν γίνει ενέργειες για την δημιουργία κολυμβητηρίου μέχρι και σήμερα δεν έχει πραγματοποιηθεί τέτοιο έργο. Ενώ στο νησί λειτουργούν μόνο δύο εθνικά στάδια, στο Βαθύ και στο Καρλόβασι, οι εγκαταστάσεις του Πυθαγορείου είναι ιδιοκτησία του τοπικού αθλητικού συλλόγου.

Συνεδριακοί χώροι:

Στη Σάμο, συνεδριακές αίθουσες, όπως και στην υπόλοιπη Ελλάδα δεν διαθέτουν οργανωμένα συνεδριακά κέντρα, παρόλα αυτά φιλοξενούνται τόσο σε ξενοδοχεία όσο και σε αίθουσες τοπικών φορέων.

Συγκεκριμένα τα δύο βρίσκονται σε ξενοδοχειακή ιδιοκτησία και υπάρχουν και τρεις χώροι τοπικών φορέων.

Φορείς στήριξης:

Οι υποστηρικτικοί μηχανισμοί του τουρισμού, περιορίζονται ουσιαστικά στους συλλόγους επαγγελματιών του κλάδου, ενώ ο Ε.Ο.Τ. δεν έχει ουσιαστική αντιπροσώπευση στο νομό. Από το 2004 δημιουργήθηκε ένας τοπικός οργανισμός τουρισμού (ΟΤΟΝΑΣ), ο οποίος είναι αρμόδιος για την τουριστική πολιτική που ακολουθεί ο νομός. Αντιμετωπίζει όμως προβλήματα ως προς την διοίκηση και χρηματοδότηση.

2.3. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ

Η τουριστική ζήτηση αποτελεί μια έρευνα στην οποία πρέπει να ληφθούν πολλοί παράγοντες υπόψη. Οι παράγοντες αυτοί είναι η εποχικότητα, η προέλευση, η

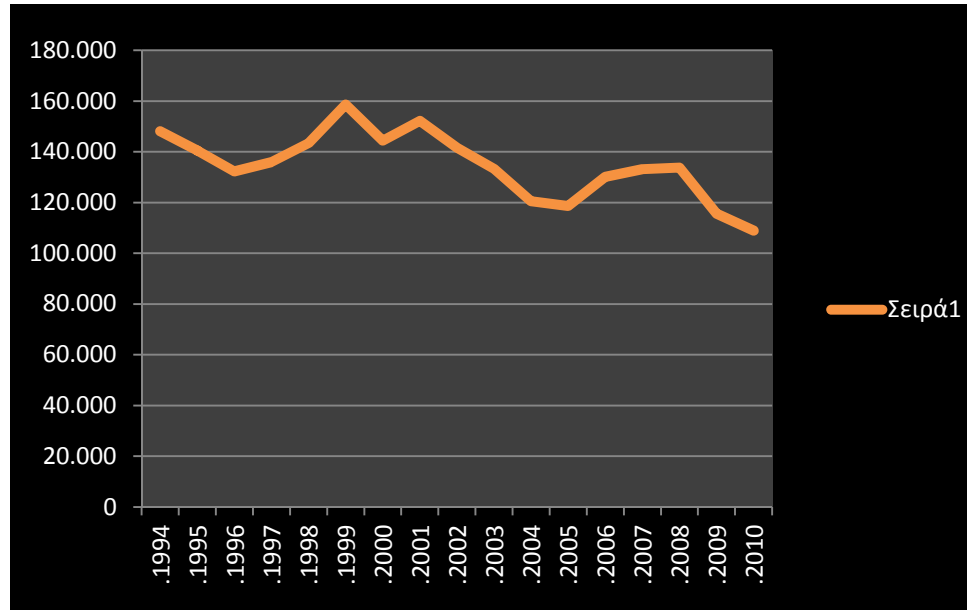
ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ηλικιακή δομή, εισοδηματική τάξη και τέλος οι προσδοκίες των ίδιων των επισκεπτών.

Η έρευνα πάνω στην τουριστική ζήτηση μας έδωσε στοιχεία για το ποσοστό των ξένων επισκεπτών από το 1994 μέχρι το 2010. Παρακολουθώντας τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν παρατηρούμε ότι ανά τακτά χρονικά διαστήματα υπάρχουν αυξομειώσεις στην προσέλευση ξένων επισκεπτών. Για το χρονικό διάστημα που μας απασχολεί, αυτό του 2008 και του 2009, είναι εμφανείς η μείωση της τάξεως των 18 χιλιάδων ατόμων και συνολικά από το 1994 μέχρι το 2010 έχουμε μείωση 40 που αγγίζει τα 40 χιλιάδες άτομα.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

.1994	148.086
.1995	140.472
.1996	132.294
.1997	135.911
.1998	143.404
.1999	158.602
.2000	144.322
.2001	152.173
.2002	141.649
.2003	133.290
.2004	120.502
.2005	118.654
.2006	130.101
.2007	133.154
.2008	133.718
.2009	115.639
.2010	108.882

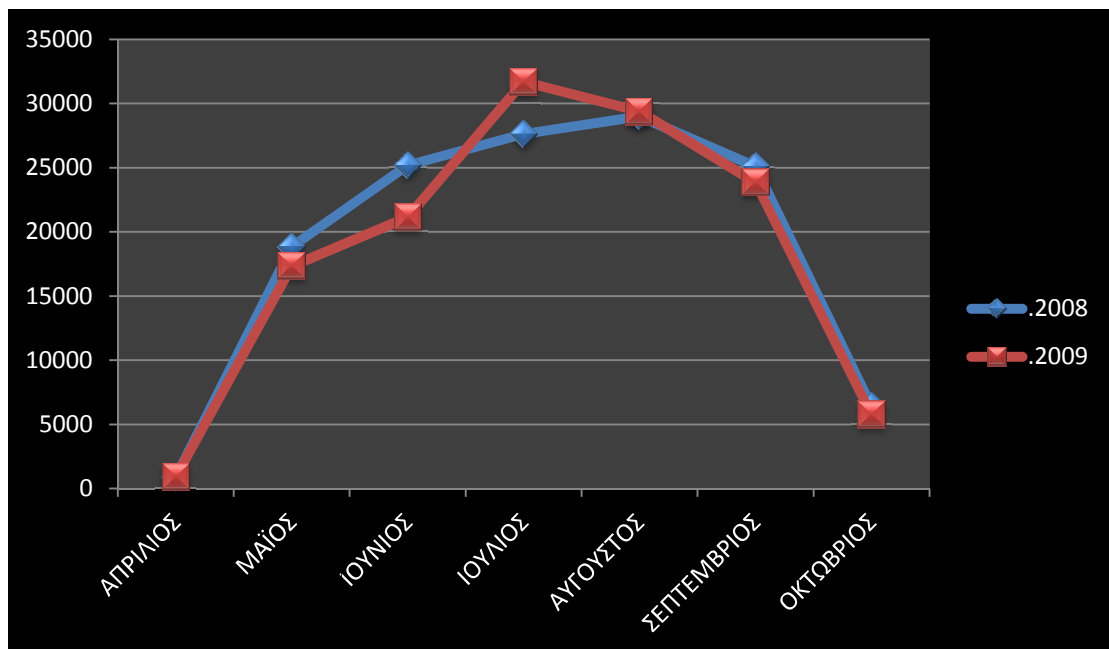

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

2.3.1. ΕΠΟΧΙΚΟΤΗΤΑ

Η εποχικότητα μας απασχόλησε για να κατανοήσουμε τους λόγους που η μεγαλύτερη συγκέντρωση επισκεπτών είναι κατά την διάρκεια των μηνών Ιουνίου και Σεπτεμβρίου.

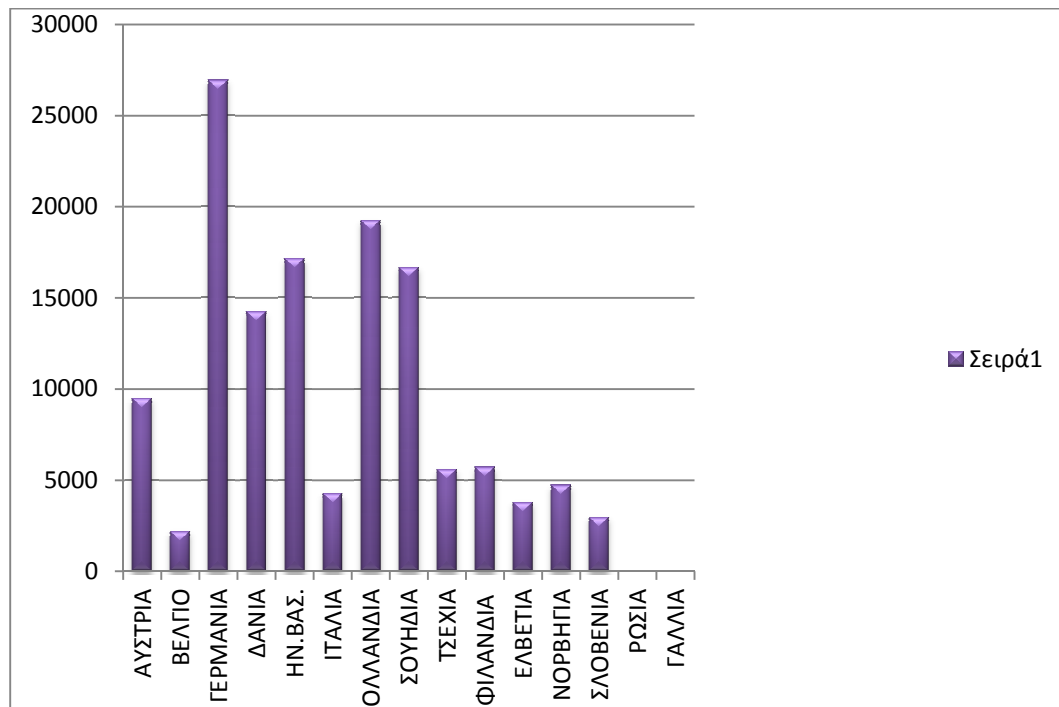
ΜΗΝΑΣ/ΕΤΟΣ	2008	2009
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	868	886
ΜΑΪΟΣ	18834	17322
ΙΟΥΝΙΟΣ	25172	21130
ΙΟΥΛΙΟΣ	27612	31683
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	28991	29363
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	25085	23839
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	6416	3754

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

2.3.2. ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ

Οι χώρες προέλευσης των τουριστών στη Σάμου είναι η Αυστρία, το Βέλγιο, η Γερμανία, η Δανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία, η Ολλανδία, η Σουηδία, η Τσεχία, η Φιλανδία, η Ελβετία, η Νορβηγία, η Σλοβενία, η Ρωσία και η Γαλλία.

2.3.3. ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΔΟΜΗ

Βάση των στοιχείων που συγκεντρώθηκαν από τα ερωτηματολόγια το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών αφορά ηλικίες 30 και άνω και συνήθως αφορούν οικογένειες και ζευγάρια. Μεγάλη απόκλιση από αυτό το μοντέλο επισκεπτών παρατηρείται τον Ιούλιο και τον Αύγουστο με την προσθήκη νεότερων ηλικιακών ομάδων.

2.3.4. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ

Μέση με χαμηλή τάξη.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΨΕΩΝ ΑΠΟ ΦΟΡΕΙΣ, ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

3.1.1. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ:

- ❖ Παραλίες
- ❖ Χλωρίδα-Πανίδα
- ❖ Γραφικά χωριά
- ❖ Αρχαιολογικοί χώροι-Πολιτισμός
- ❖ Μοναστήρια
- ❖ Ορεινές περιοχές
- ❖ Πηγές-Καταρράκτης-Ποτάμι
- ❖ Απαρχαιωμένες εγκαταστάσεις
- ❖ Μη εξειδικευμένο προσωπικό
- ❖ Καθαριότητα
- ❖ Μεταφορές
- ❖ Δρόμοι-πεζοδρόμια
- ❖ Internet
- ❖ Παραπλανητική πληροφόρηση
- ❖ Αδέσποτα και κακομεταχείριση ζώων
- ❖ Ρατσισμός

ΦΟΡΕΙΣ & ΚΑΤΟΙΚΟΙ:

- ❖ Γραφειοκρατία
- ❖ Συναρμοδιότητες φορέων(συνυπάρχουν πολλοί φορείς για την διαχείριση μιας περιοχής)
- ❖ Αρχαιολογική υπηρεσία(στην προσπάθεια προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς επιβάλλει πολλές απαγορεύσεις)
- ❖ Σύνδεση της Σάμου με την υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό.
- ❖ Έλλειψη χρηματοδότησης για έργα υποδομής
- ❖ Αρνητικές συνέπειες μαζικού τουρισμού

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

3.1.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Οι απόψεις από τους επισκέπτες, φορέων και κατοίκων σύμφωνα με την τελευταία ερώτηση ανάπτυξης των ερωτηματολογίων αναφέρουν τα εξής:

- Τα θετικά σχόλια βασιζόντουσαν κυρίως ότι η Σάμος σαν προορισμός έχει πολλές δυνατότητες. Έχει να αναδείξει ένα πλούσιο φυσικό περιβάλλον, που συνδυάζει παραθαλάσσιες και ορεινές περιοχές. Οι άνθρωποι παρά την έλλειψη ειδίκευσης πάνω στον τουρισμό είναι φιλόξενοι αλλά αυτό εντοπίζεται κυρίως στην έναρξη της σεζόν. Επίσης υπάρχει μεγάλη ποικιλία τιμών ώστε επισκέπτης να κάνει της επιλογές του βάση της οικονομικής του κατάστασης. Τα τελευταία χρόνια έχουν ξεκινήσει ενέργειες για την ανάπτυξη των λιμένων όπως επίσης έχει ολοκληρωθεί και η δημιουργία της μαρίνας Πυθαγορείου. Έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες για την διάνοιξη περιφερειακών δρόμων για να γίνει η αποσυμφόρηση της κίνησης εντός των κατοικούμενων περιοχών. Ήδη στη πόλη της Σάμου (Βαθύ) έχει δοθεί μέρος στη κυκλοφορία, Στο Άνω Βαθύ και την περιοχή του νοσοκομείου είναι υπό κατασκευή και τέλος στο Πυθαγόρειο έχει γίνει η μελέτη αλλά δεν έχει δοθεί ακόμα η έγκριση.
- Τα αρνητικά σχόλια ως επί των πλείστων είναι στις υποδομές. Οι ξενοδοχειακές μονάδες που αποτελούν το βασικότερο μέρος της διαμονής των επισκεπτών, εφόσον αυτοί περνάνε μεγάλο μέρος των διακοπών τους εντός αυτών. Μεγάλο μέρος των ξενοδοχειακών μονάδων είναι απαρχαιωμένες και πολλές εκ των οποίων δεν έχουν ανακαινιστεί όχι μόνο τα τελευταία χρόνια αλλά ποτέ. Όσο αφορά τα δωμάτια συναντώνται βασικές ελλείψεις στις παροχές τους(ηλεκτρικές εγκαταστάσεις). Πολλά αντιμετωπίζουν προβλήματα και στα υδραυλικά, κάνοντας δύσκολη την διαμονή. Πολλά παράπονα αναφέρονται στην έλλειψη καθαριότητας και στη συνύπαρξη άλλων έμβιων όντων στα δωμάτια(έντομα). Αρκετοί ανέφεραν πως το φαγητό στις ξενοδοχειακές μονάδες δεν αντιστοιχούσε στις προσδοκίες τους. Αντιμετωπίζοντας οι πελάτες των ξενοδοχείων αυτά τα προβλήματα δεν έβρισκαν πάντα την κατάλληλη ανταπόκριση από το προσωπικό το οποίο δεν είχε λάβει την απαιτούμενη εκπαίδευση για τον κλάδο. Συχνό φαινόμενο αποτελεί και η παραπλανητική διαφήμιση. Σε πολλές περιπτώσεις οι

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

υποσχέσεις των επιχειρήσεων για κλιματισμό, τηλεόραση, internet και άλλες παροχές δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Εντύπωση αποτέλεσε και η έλλειψη πεζοδρομίων που καθιστά την μετακίνηση των επισκεπτών δύσκολη και επικίνδυνη. Ενώ προτιμάτε ο περίπατος λόγω της απουσίας συχνών δρομολογίων από περιοχή σε περιοχή, που και αυτό αποτελεί επίσης πρόβλημα, εντούτοις προτιμούν την παραμονή στην μονάδα. Από αυτό ανακύπτει ένα βασικό πρόβλημα για τις άλλες επιχειρήσεις του νησιού που επίσης βλάπτει τις επιχειρήσεις σαν μονάδες αλλά και γενικότερα σαν σύνολο την οικονομία του προορισμού.

Βασικό παράπονο των επισκεπτών επίσης ήταν ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός αδέσποτων, που παρουσιάζει μια άσχημη εικόνα τόσο για το νησί όσο για τους κατοίκους του. Η έλλειψη λύσεων από τους φορείς για την απομάκρυνση και την απαιτούμενη φροντίδα των ζώων δυστυχώς δεν υφίσταται ακόμα.

Πολλές φορές επισημάνθηκε ότι οι έχοντες κατοικίδια τα παραμελούσαν και τα κακομεταχειρίζονταν, πράγμα που είναι απαράδεκτο. Η γενικότερη εικόνα κακομεταχείρισης των ζώων μπορεί να αποτελέσει κατασταλτικό παράγοντα για τις μελλοντικές επισκέψεις των τουριστών.

Τέλος επισημάνθηκε το πρόβλημα του ρατσισμού. Πολλά παραδείγματα αναφέρουν ότι η εξυπηρέτηση σε ορισμένες επιχειρήσεις ήταν δύσκολη γιατί οι εργοδότες προσλαμβάνουν ανειδίκευτο προσωπικό από άλλες χώρες. Οι εργοδότες είχαν παράλογες απαιτήσεις από τους υπαλλήλους και όπως χαρακτηριστικά μας ανέφερε κάποιος «they were treated like slaves (τους συμπεριφερόντουσαν σαν σκλάβους)». Πολλοί εκ των ατόμων αυτών παρότι έκαναν φιλότιμες προσπάθειες να ανταπεξέλθουν στα καθήκοντά τους και να εξυπηρετήσουν τον κόσμο, δεν είχαν καν τις απαραίτητες γνώσεις της αγγλικής γλώσσας

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ

4.1.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σάμου προχώρησε πριν λίγα χρόνια στην δημιουργία του οργανισμού Τουρισμού (ΟΤΟΝΑΣ) στον οποίο εκπροσωπούνται όλοι οι φορείς του τουρισμού των νησιών μας.

Ο Οργανισμός αυτός ασχολήθηκε σοβαρά με τα θέματα του τουρισμού όπως τη διαφήμιση, στην εγχώρια και τη διεθνή αγορά, τη βελτίωση των υφιστάμενων και την δημιουργία νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, την αξιοποίηση του περιβάλλοντος, τη δημιουργία νέων υποδομών και την διαμόρφωση τουριστικής συνείδησης. Ωστε η υψηλή ποιότητα να αποτελεί επιπρόσθετο και ισχυρό συγκριτικό μας πλεονέκτημα του Νομού, που αποτελεί χώρο ανταλλαγής απόψεων και δρομολόγησης δράσεων για το τι δέον γενέσθαι ,επιτόπια και εκτός Νομού, για τον τουρισμό μας, τροφοδοτώντας την Νομαρχιακή Επιτροπή Τουριστικής προβολής με ιδέες και προτάσεις για υλοποίηση.

Η υπογραφή προγραμματικής σύμβασης με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου για τη λειτουργία ενός τουριστικού παρατηρητηρίου στο Νομό μας είναι στις θετικές πλευρές της προσφοράς του ΟΤΟΝΑΣ καθώς και η προσέγγιση των παραγόντων του τουρισμού και της τοπικής κοινωνίας μέσα από ημερίδες και επισκέψεις σε Δήμους και Δημοτικά διαμερίσματα και των τριών νησιών μας.

Με τη λειτουργία του ΟΤΟΝΑΣ αναδείχτηκε ότι για να είμαστε αποτελεσματικοί, εκτός από την συνεργασία και την συναντίληψη, απαιτούνται και επαρκείς οικονομικοί πόροι.

Το Κράτος μας επιδοτεί με 80.000 ευρώ κάθε χρόνο εάν και εφόσον καταθέσουμε και εμείς, συλλογικά σαν φορείς, το αντίστοιχο ποσό.

Όμως με 160.000 ευρώ δεν είναι δυνατόν να λειτουργήσει ο ΟΤΟΝΑΣ και να γίνει ουσιαστική παρέμβαση σε θέματα τουρισμού στο Νομό μας.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Χρειάζονται 450-500.000 ευρώ ετησίως και αυτά μπορούν να συγκεντρωθούν είτε με την είσπραξη τουριστικού πόρου 0,5-1% , είτε με την συνεισφορά της Αυτοδιοίκησης και των Φορέων, αναλογικά.

Μετά την σύσκεψη που έγινε για τον τουρισμό στο Επιμελητήριο Σάμου και τη συνάντηση με τους εμπλεκόμενους φορείς στη Νομαρχία, την 16-4-07, ΠΡΟΤΕΙΝΟΥΜΕ την τροποποίηση του καταστατικού του ΟΤΟΝΑΣ και τη δημιουργία νέου Οργανισμού όπου θα εκπροσωπούνται, ως εξής , οι παρακάτω φορείς , αναλογικά και με θεσμοθετημένη την οικονομική συμμετοχή τους:

Αριθμός εκπροσώπων ετήσια συμμετοχή

(ενδεικτικό ποσό)

Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Σάμου 1 εκπρόσωπος 80.000 ΕΥΡΩ

Δήμος Βαθέος 1 εκπρόσωπος 50.000 ΕΥΡΩ

Δήμος Πυθαγορείου 1 εκπρόσωπος 50.000 ΕΥΡΩ

Δήμος Μαραθοκάμπου 1 εκπρόσωπος 30.000 ΕΥΡΩ

Δήμος Καρλοβάσου 1 εκπρόσωπος 50.000 ΕΥΡΩ

Επιμελητήριο 1 εκπρόσωπος 40.000 ΕΥΡΩ

Ένωση Ξενοδόχων 1 εκπρόσωπος 20.000 ΕΥΡΩ

4.1.2. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ-ΕΝΩΣΕΙΣ

Το Επιμελητήριο Σάμου σε συνεργασία με το Ο.ΤΟ.Ν.Α.Σ. έχουν ως στόχο την τουριστική ανάπτυξη του νησιού. Με κύριο μέλημά τους να αντιμετωπίσουν τα

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

προβλήματα υποδομών που ήδη υπάρχουν αλλά και την απόκτηση ενός προϊόντος με υψηλότερο επίπεδο ποιότητας.

Οι γενικοί στόχοι του επιμελητηρίου που έχουν άμεση σχέση με τον τουρισμό είναι:

1. Ανάπτυξη συλλογικής επιχειρηματικότητας.
2. Παραγωγική διαφοροποίηση από τα σημερινά δεδομένα.
3. Διαμόρφωση ενός ευνοϊκού επιχειρηματικού περιβάλλοντος για το νησί.
4. Κοινωνική γνώση και πληροφορία.
5. Ανάδειξη τοπικών παραδοσιακών προϊόντων ως μοχλού οικονομικής ανάπτυξης καθώς και η εξωστρέφεια των επιχειρήσεων μας προς τις ξένες αγορές.

Παράδειγμα για αυτήν την δραστηριότητα αποτελεί η Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου.

Η Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιρισμών Σάμου (ΕΟΣΣ) ιδρύθηκε το 1934, με τη συμμετοχή 25 τοπικών συνεταιρισμών, που αντιπροσωπεύουν όλους τους καλλιεργητές αμπέλου του νησιού.

Με χαρακτήρα συνδικαλιστικής οργάνωσης, στάθηκε από την αρχή ουσιαστικός αρωγός προς τους αγρότες, για την προστασία των δικαιωμάτων τους απέναντι στους εμπόρους.

Από την ίδρυσή της, έως και σήμερα, η ΕΟΣΣ συλλέγει το σταφύλι και παράγει το κρασί, στα δύο οινοποιεία της στο Μαλαγάρι και στο Καρλόβασι. Στη συνέχεια το διαθέτει, χύμα ή εμφιαλωμένο, στην Ελλάδα και στον υπόλοιπο κόσμο.

Οι εξαγωγές είναι πολύ σημαντικές και καλύπτουν το 80% της ετήσιας παραγωγής, που είναι περίπου 7.000 τόνοι κρασί. Η Γαλλία από μόνη της εισάγει το 60% της παραγωγής του νησιού, ενώ άλλες χώρες που εισάγουν σημαντικές ποσότητες σαμιακών οίνων είναι η Αγγλία, η Αυστραλία, η Αυστρία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Δανία, η Ελβετία, οι ΗΠΑ, η Ιταλία, ο Καναδάς, η Ολλανδία, η Σιγκαπούρη, η Σουηδία, η Φινλανδία, οι Σκανδιναβικές χώρες και, προσφάτως, χώρες της Άπω Ανατολής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1.ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το συμπέρασμα αυτής της έρευνας που προκύπτει είναι ότι η Σάμος ως προορισμός έχει πάρα πολλές δυνατότητες σαν προϊόν και με μερικές μετατροπές τόσο στη υποδομή όσο και στη προβολή της μπορεί να δημιουργήσει μια δυναμική εικόνα που μπορεί να εκμεταλλευτεί από τους κατοίκους ώστε να αναπτυχτεί το νησί και να αποκτήσει μια εύρωστη οικονομία.

Βάση των νέων αγορών που ανοίγονται με πελάτες όπως οι Ρώσοι μπορεί να αναπτύξει τον θρησκευτικό τουρισμό διότι το νησί βρίσκεται από μοναστήρια. Όπως επίσης με τέσσερα λιμάνια και μια μαρίνα με δυο από αυτά να έχουν την δυνατότητα υποδοχής κρουαζιερόπλοιων μπορεί να λάβει ένα μερίδιο της αγοράς που δραστηριοποιείτε στο θαλάσσιο τουρισμό. Και να μην ξεχάσουμε το φυσικό της πλούτο που μπορεί να επεκτείνει την τουριστική season κατά τους φθινοπωρινούς και χειμερινούς μήνες .

Ένα ολοκληρωμένο σχέδιο στρατηγικής θα πρέπει λοιπόν να περιλαμβάνει τόσο βραχυπρόθεσμους στόχους ώστε να ξεκινήσει με μικρά αλλά σταθερά βήματα η προσέλευση επισκεπτών ώστε να δώσουν μια ώθηση για να μπορέσουν να επιτευχθούν και μακροπρόθεσμοι στόχοι που θα περιλαμβάνουν μεγαλύτερες επενδύσεις.

- Προτεινόμενο σχέδιο ανάπτυξης

5.1.1. ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

- Προώθηση στα μέσα (ήδη η Σάμος έχει πολλές επιτυχίες σε εκθέσεις όσο και σε διαγωνισμούς ως προορισμός π.χ. I love GR «2^η θέση»)

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- Μεταβολή σε μια πράσινη πολιτική ώστε να διασφαλίσουμε την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της(π.χ. με μικρούς κάδους ανακυκλώσεις στους κύριους δρόμους)
- Βελτιώσεις στις συγκοινωνίες όχι μόνο από και προς το νησί αλλά και όσο αφορά της μετακινήσεις πάνω σε αυτό με μερικά νυχτερινά δρομολόγια για την καλύτερη εξυπηρέτηση των επισκεπτών κατά την διάρκεια της season.
- Αξιοποίηση αρχαιολογικών χώρων: Οι χώροι θα πρέπει να αποκτήσουν εγκαταστάσεις ώστε να γίνεται εύκολη η πρόσβαση στους επισκέπτες(A.M.E.A.) αλλά και για την προστασία του χώρου.
- Περισυλλογή αδέσποτων ζώων: Υπάρχει ήδη ένα ανεξάρτητο καταφύγιο το οποίο συντηρείται με δωρεές και την αγάπη των εθελοντών. Θα μπορούσε σε αυτή την περίπτωση να χρηματοδοτηθεί το καταφύγιο ώστε να αποκτήσει την δυνατότητα να προμηθευτεί τα απαραίτητα υλικά και «εργατικά χέρια» για να στερωθούν τα αδέσποτα και όσα είναι δυνατόν να υιοθετηθούν.
- Κατασκευή δημόσιων χώρων υγιεινής σε παραλίες και σε απομακρυσμένους αρχαιολογικούς χώρους.
- Προβολή μουσειακών και εκθεσιακών χώρων, μέσω των οποίων θα υπάρχει δυνατότητα έκθεσης τοπικών καλλιτεχνών.
- Σεμινάρια ώστε να εκπαιδευτούν οι κάτοικοι για να μπορούν να παρέχουν την καλύτερη δυνατή φιλοξενία στους επισκέπτες.
- Προώθηση τοπικών προϊόντων και πολιτισμού στο εξωτερικό: Αυτό μπορεί να επιτευχθεί λαμβάνοντας μέρος σε εκθέσεις και συνέδρια τουρισμού.(π.χ. FILOXENIA)

5.1.2. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Ανάπτυξη θαλάσσιου τουρισμού(Κρουαζιέρες και ανάπτυξη μαρίνας)
- Ανάπτυξη θρησκευτικού τουρισμού και αγροτουρισμού(Με στόχο την επιμήκυνση τουριστικής περιόδου)
- Λειτουργία τουριστικού περιπτέρου-επιχείρησης
- Καθιέρωση πολιτιστικών εκδηλώσεων
- Δημιουργία camping

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

5.1.2.1.ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η Σάμος αποτελεί ιδανικό προορισμό για την ανάπτυξη αυτού του είδους τουρισμού, τόσο λόγω θέσης όσο και μορφολογίας.

Υποδομές λιμένων

- Διαθέτει δύο λιμένες (Βαθέως και Πυθαγορείου) τα οποί είναι πύλες εισόδου και εξόδου πιστοποιημένες από το Schengen.
- Λειτουργούν σε 24ωρη βάση.
- Η εκκαθάριση των πλοίων που ακολουθείτε γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να ελαχιστοποιείται ο απαιτούμενος χρόνος.
- Λειτουργούν σε 24ωρη βάση οργανωμένα τελωνεία.
- Και τα δύο λιμάνια τελούν υπό την εφαρμογή της διαδικασίας πιστοποίησης του κώδικα ISPS(International Ship & Port facility Security).
- Οι υπηρεσίες των λιμένων παρέχονται από το δημόσιο.
- Διάθεση βασικών υποδομών για την εξυπηρέτηση των αναγκών των επισκεπτών.
- Τα τέλη ελλιμενισμού είναι ανταγωνιστικά σε σύγκριση με άλλα του εξωτερικού.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

ΛΙΜΑΝΙ ΣΑΜΟΥ(ΒΑΘΕΩΣ)

Ο λιμένας Βαθέως μπορεί να υποδεχτεί ένα πλοίο για ασφαλή παραμονή με παράλληλο απόπλου ενός ακόμη πλοίου διαστάσεων έως 200μ..

Στο μέλλον πρόκειται να μεταφερθεί ο επιβατικός λιμένας Σάμου στο εμπορικό στη περιοχή του λιμένα Μαλαγαρίου.

Ο λιμενοβραχίονας είναι εφοδιασμένος στην εσωτερική και στην εξωτερική πλευρά του με πιστοποιημένους προσκρουστήρες, πάνω στον οποίο μπορεί να πλαγιοδετηθεί με ασφάλεια πλοίο μέχρι και 200μ..

Στο κόλπο Βαθέως ο οποίος είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος φυσικός κόλπος στην Ελλάδα μπορεί με ασφάλεια να αγκυροβολήσει οποιοδήποτε πλοίο.

Να επισημανθεί ότι τόσο ο λιμενοβραχίονας όσο και ο κόλπος Βαθέως είναι ιδιαίτερα προστατευμένοι από τους βόρειους ανέμους που πνέουν τους θερινούς μήνες στο νησί .

Το σημείο αποβίβασης των επιβατών απέχει λίγα μέτρα από το εμπορικό κέντρο της Σάμου. Παρέχεται η δυνατότητα υδροδότησης από το Δήμο δωρεάν. Υπάρχει δυνατότητα παραλαβής και μεταφοράς των απορριμάτων. Οι προμήθειες των πλοίων(τρόφιμα, αναλώσιμα) μπορούν να γίνουν από την τοπική αγορά της Σάμου.

Στη προβλήτα του λιμένα υπάρχει δυνατότητα στάθμευσης έως και 20 λεωφορείων.

Τα βάθη του λιμένα παρουσιάζονται στο σχήμα που ακολουθεί:

ΛΙΜΑΝΙ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ

Στο λιμένα μπορούν να δέσουν δύο πλοία 40 μέτρων στο εξωτερικό λιμενοβραχίονα ενώ στο εσωτερικό από 15 έως 25 σκάφη και μέχρι 20 μέτρα μήκους.

Το βάθος του λιμένα είναι 8 μέτρα εξωτερικά και 3,5 μέτρα εσωτερικά(αυτή τη στιγμή διενεργούνται εργασίες εκβάθυνσης του λιμένα).

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Πέραν των εν εξέλιξη έργων στο λιμάνι θα μπορούσε να δημιουργηθεί εξωτερικά της προβλήτας κάθετη επέκταση για την υποδοχή και διαμονή κρουαζιερόπλοιων.

Δεν διατίθενται λέμβοι ώστε να εξυπηρετείται η φορτοεκφόρτωση των κρουαζιερόπλοιων οπότε αυτά πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα ίδια μέσα.

Στο λιμάνι υπάρχουν πλήερ που εξυπηρετούν θαλαμηγά σκάφη

Το λιμάνι Πυθαγορείου είναι το πρώτο τεχνητό λιμάνι από την εποχή του Πολυκράτη(4πΧ). Είναι γραφικό και ενδείκνυται για κρουαζιερόπλοια που εξειδικεύονται στα θαλάσσια σπόρ. Υποδέχεται πολλά ιστιοφόρα και μικρά σκάφη, επίσης υπάρχει δυνατότητα στάθμευσης 6 λεωφορείων.

Βάση αυτών των προϋποθέσεων που ήδη πληρούν οι λιμένες της Σάμου γίνεται εφικτή η πρόσβαση πλοίων κρουαζιέρας ώστε να αυξηθεί η προσέλευση επισκεπτών το νησί. Πρέπει να γίνει γνωστό όμως ότι η προσέγγιση των εταιρειών που προσφέρουν τις κρουαζιέρες πρέπει να γίνει άμεσα. Ο προγραμματισμός των δρομολογίων γίνεται 2 χρόνια πριν την διεξαγωγή των δρομολογίων. Μετά την παρακολούθηση του συνεδρίου “CRUISE & TOURISM the cruise industry summit” έγινε εκτενείς αναφορά της πρότασης «Συγκέντρωση όλων των tour operators, που δραστηριοποιούνται στο προορισμό, κάτω από ένα κοινό οργανισμό συμφερόντων». Με αυτό τον τρόπο θα γίνει εφικτή η σωστή διαχείριση και διοργάνωση όλων των λειτουργιών που απαιτούνται και την καλύτερη υποδοχή της κρουαζιέρας.

Με την πραγματοποίηση του δρομολογίου πρέπει να γίνει προγραμματισμός προσφοράς και προώθησης της Σάμου.

- Προώθηση και πώληση εκδρομών on-board: Μέσο του οργανισμού κοινών συμφερόντων μπορεί να πραγματοποιηθούν πακέτα εκδρομών για όλη τη Σάμο ώστε να ανταποκρίνονται στις επιθυμίες του εκάστοτε επιβάτη.
Αυτό θα δώσει ώθηση στην τοπική οικονομία διότι η κυκλοφορία των επισκεπτών θα διευρύνει την ανάπτυξη των επιχειρήσεων πέραν των ορίων του λιμένα.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- Προώθηση πολιτισμού και προϊόντων της Σάμου μέσω εκδήλωσης on-board: Η προώθηση του πολιτισμού μπορεί να επιτευχθεί μέσω εκδηλώσεων τύπου ελληνικής βραδιάς που θα διοργανώνεται από τους τοπικούς φορείς και θα περιλαμβάνει πολιτιστικούς χορευτικούς συλλόγους οι οποίοι θα πλαισιώνονται από ντόπιους μουσικούς. Τοπικοί καλλιτέχνες θα μπορούν να εκθέτουν τα έργα τους καθ όλη την διάρκεια παραμονής του πλοίου. Και τέλος η πλούσια ιστορία της Σάμου θα μπορεί να αναδειχθεί μέσα από εκθέσεις, σεμινάρια και μικρού μήκους ερασιτεχνικών ντοκιμαντέρ. Η δυνατότητα προώθησης των τοπικών προϊόντων πάνω στο πλοίο μπορεί να γίνει είτε μέσω του εστιατορίου(η οργάνωση του δείπνου κατά την παραμονή του πλοίου στο λιμάνι μπορεί να αποτελείται από τοπικά προϊόντα και να προσφέρεται στο δείπνο το Σαμιώτικο κρασί), είτε από τα εμπορικά καταστήματα του πλοίου να έχουν στη διάθεσή τους τοπικά προϊόντα(κρασί, δίκαιη κούπα του Πυθαγόρα κτλ).

5.1.2.2.ΕΠΑΝΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΥ

Κατά το παρελθόν λειτουργούσαν δημοτικές επιχειρήσεις στους Δήμους που είχαν αυξημένη τουριστική ζήτηση και που διέθεταν λιμάνια(Δήμος Πυθαγορείου και αεροδρόμιο).

Οι κύριες λειτουργίες των επιχειρήσεων αυτών ήταν να εξυπηρετούν των επισκέπτη με τη καλύτερη δυνατή πληροφόρηση για τις μετακινήσεις του, την διαμονή του, την διασκέδασή του ακόμα και την αλλαγή συναλλάγματος.

Η πληροφόρηση για την διαμονή των prime επισκεπτών γινόταν μέσω μιας λίστας η οποία ανανεωνόταν καθημερινά. Κάθε πρωί οι υπεύθυνοι των ξενοδοχείων ενημέρωναν τηλεφωνικά την επιχείρηση με τα απαιτούμενα στοιχεία(τηλέφωνα επικοινωνίας, διαθέσιμες κλίνες, όνομα υπεύθυνου κρατήσεων και κόστος διαμονής). Στο περίπτερο υπήρχε διαθέσιμο έντυπο υλικό που περιείχε δρομολόγια λεωφορείων, δρομολόγια πλοίων, πρόγραμμα ωρών επίσκεψης αρχαιολογικών χώρων και μουσείων και τέλος χάρτη με τις κύριες οδούς για την

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

διευκόλυνση των επισκεπτών). Επίσης οι υπάλληλοι ήταν σε θέση να προτείνουν μέρη και επιχειρήσεις που θα ενδιέφεραν τον εκάστοτε επισκέπτη.

Μπορούσαν να προμηθεύσουν εισιτήρια για τα караβάκια της γραμμής και τα ιπτάμενα δελφίνια. Όπως επίσης και για τις διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις(θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες κτλ). Και τέλος μέρος των λειτουργιών του περιπτέρου αφορούσε τη πώληση χαρτών-ταξιδιωτικών οδηγών, γραμματοσήμων(ειδικές συλλογές) και εκτελούσαν χρέη ταχυδρομείου (πληρωμή λογαριασμών).

Η επαναλειτουργία της επιχείρησης συνεισφέρει στην εικόνα της Σάμου για την καλύτερη ικανοποίηση του πελάτη. Η επιχείρηση μέσω όλων αυτών μπορεί να δημιουργήσει το αίσθημα ασφάλειας στους επισκέπτες διότι από εκεί μπορούν να λάβουν πληροφορίες αλλά και να καταθέσουν τα παράπονά τους.

Στο σήμερα θα μπορούσε να υπάρξει μια τεχνολογική ανανέωση όσον αφορά την σύνταξη της λίστα διαθέσιμων κλινών η οποία θα πρέπει να γίνεται μέσω διαδικτυακού προγράμματος για μια πιο γρήγορη και πιο έγκυρη ενημέρωση.

5.1.2.3.ΕΠΙΜΗΚΥΝΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ-Μέσο εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Η τουριστική περίοδος στη Σάμο έχει υποστεί μεταβολές. Στη παρούσα φάση οι αφίξεις από τις χώρες του εξωτερικού ξεκινάνε από μέσα Απριλίου και τελειώνουν αρχές Οκτωβρίου. Έχει παρατηρηθεί ότι οι σταθερές αφίξεις συγκεντρώνονται στη περίοδο της high season ενώ τους υπόλοιπους μήνες είναι αισθητά μειωμένες(Απρίλιος, Μάιος και Οκτώβριος). Στόχος του σχεδίου είναι να αυξήσουμε τις αφίξεις στους μήνες low season και αν είναι εφικτό να διευρυνθεί η τουριστική περίοδος κατά ένα μήνα(Μάρτιος). Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός προτείνεται ένα σχέδιο δράσης μέσω εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

5.1.2.4. ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο αγροτουρισμός είναι μορφή ήπιου [τουρισμού](#) κατά την οποία οι επισκέπτες μένουν σε αγρόκτημα και συμμετέχουν σε αγροτικές εργασίες. Σημείο αναφοράς των διακοπών σε ένα αγρόκτημα-ξενώνα είναι η άμεση επαφή του επισκέπτη με την αγροτική ζωή, τις καλλιέργειες, με την φύση, τη χλωρίδα και την πανίδα, κάτι το ιδιαίτερο για το μεγαλύτερο ποσοστό του σύγχρονου Ευρωπαίου πολίτη, κατοίκου αστικής περιοχής. Πέρα από την υποδοχή και τη φιλοξενία του επισκέπτη σε ένα περιβάλλον λιτό με τοπικό χαρακτήρα και όλες τις απαραίτητες ανέσεις, προβλέπεται και η ενεργή συμμετοχή του τουρίστα σε ένα σύνολο δραστηριοτήτων. Ενδεικτικές από αυτές είναι:

- αγροτικές δραστηριότητες (συμμετοχή στις εργασίες),
- παρατήρηση οικοσυστήματος (πουλιών, πανίδας, χλωρίδας, επισκέψεις
- υγροβιότοπων, κλπ), αθλήματα περιπέτειας (π.χ. ράφτινγκ, πεζοπορία κλπ),
- πολιτιστικές περιηγήσεις (π.χ. επισκέψεις σε μοναστήρια, εκκλησίες, λαογραφία μουσεία, κ.ά., παραδοσιακούς οικισμούς, αρχαιολογικούς χώρους).
- διάφορα μαθήματα (π.χ. μαθήματα αργαλειού, ελληνικών χορών, γαστρονομίας ελληνική κουζίνα, γευσιγνωσία, οινοποιεία, τοπικά προϊόντα, κλπ)

Η βασική ιδιαιτερότητα της πρακτική αυτής της μορφής τουρισμού στις ανεπτυγμένες αγροτουριστικά χώρες (Ισπανία, Γερμανία, Γαλλία) είναι πως βασίζεται

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

σε διαμονή σε φάρμες στο ύπαιθρο, κάτι το οποίο δεν υπάρχει στον αντίστοιχο βαθμό στην Ελλάδα, αν και διαθέτει μεγάλο αξιοποιήσιμο κεφάλαιο προς αξιοποίηση (λαϊκός και πολιτιστικό πλούτος, γεωφυσικά στοιχεία, κ.τ.λ.) και με τις κατάλληλες προσαρμογές στα δεδομένα του Ελληνικού τοπίου, ο Ελληνικός Αγροτουρισμός μπορεί να βρεθεί σε ανταγωνιστική θέση συμβάλλοντας έτσι στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ παράλληλα ενισχύει το εισόδημα των κατοίκων στις περιοχές-προορισμούς.

(πηγή ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ)

Στη περίπτωση της Σάμου το είδος του τουρισμού αυτού εύκολα μπορεί να αναπτυχθεί.

Η αμπελουργία μπορεί να αποτελέσει βασική λειτουργία του αγροτουρισμού και ήδη αποτελεί λειτουργία ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας.

Η προώθηση της για την παραγωγή κρασιού μπορεί να συνεισφέρει σε πολλούς τομείς. Ειδικότερα ο τρύγος και η παραγωγή κρασιού είναι οι τομείς της αμπελουργίας που έχει μεγάλο τουριστικό ενδιαφέρον. Σε γενικές γραμμές ο τρύγος γίνεται τους μήνες Αύγουστο-Σεπτέμβριο. Η παραγωγή κρασιού ξεκινάει μετά τον τρύγο.

Το «Σάμος» κρασί είναι το πρώτο ελληνικό κρασί που αναγνωρίστηκε ως Ο.Π.Ε.(Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου) και αποτελεί πάνω από ένα αιώνα πρεσβευτή της ελληνικής οινοποιίας στην διεθνή οйнаγορά. Στη γαλλική αγορά κατέχει λόγο ποιότητας και αναγνώρισης μια περίοπτη θέση και η ζήτηση του αυξάνει συνεχώς, αλλά δυστυχώς δεν μπορεί να καλυφθεί από τις υφιστάμενες δυνατότητες παραγωγής. Έχει τιμηθεί με χρυσά και άλλα μετάλλια σε διεθνείς εκθέσεις και μεταξύ άλλων έχει κερδίσει το πρώτο βραβείο GRAND PRIX στο 9^ο Ευρωπαϊκό Σαλόνι Αμπέλου. Οι αμπελουργοί μέλη τους ανέρχονται στα 4000 άτομα και έχουν αμπελώνες 18000 στρεμμάτων. Στο μεγαλύτερο μέρος αυτών των αμπελώνων σε ποσοστό πάνω από 98% καλλιεργείται το Μοσχάτο Σάμου από το οποίο παράγονται το κρασί «Σάμος» και μικρή ποσότητα επιτραπέζιου οίνου εξαιρετικής ποιότητας. Σε πολύ μικρό ποσοστό καλλιεργούνται δύο ερυθρές ποικιλίες το Φωκιανό και το Ρητινό από τις οποίες παράγεται ο ροζέ οίνος Selana. Η παραγωγή κρασιού φτάνει τους 6500 με 7000 τόνους περίπου και είναι σημαντικά

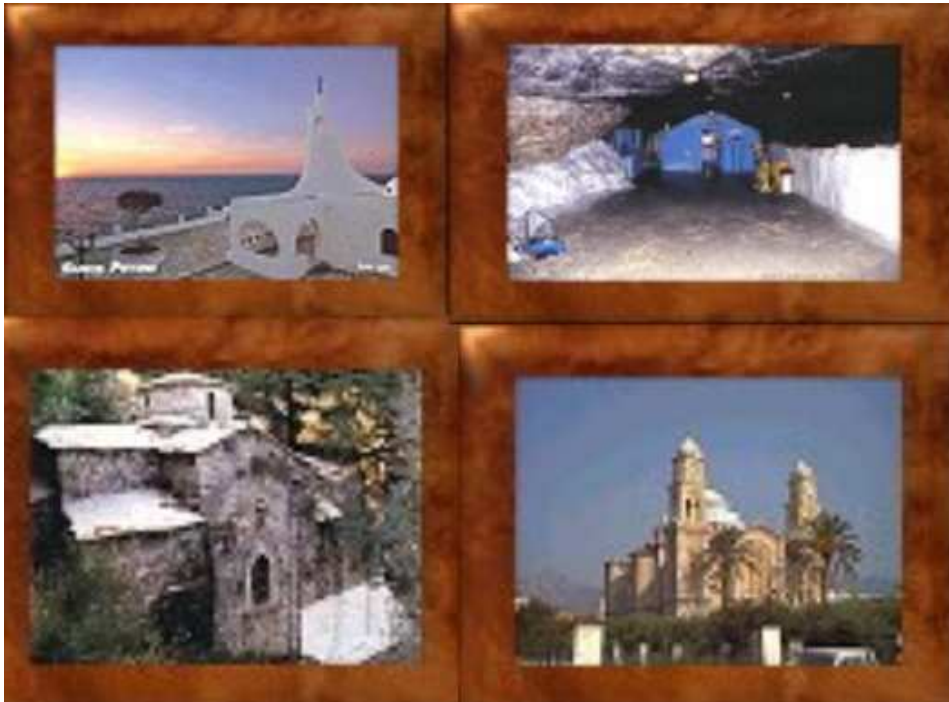
ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

μειωμένη σε σχέση με το μέσο όρο παραγωγής της προηγούμενης δεκαετίας που ξεπερνούσε τους 10000 τόνους. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στην τουριστική ανάπτυξη του νησιού και στη μείωση ανθρώπινου δυναμικού που ασχολείται με τη γεωργία καθώς και στις δυσκολίες και στις ιδιομορφίες που παρουσιάζει η καλλιέργεια αμπελιού στη Σάμο, αφού δεν είναι δυνατή η εκμηχάνιση της καλλιέργειας. Παρά τις προσπάθειες που υποβάλλει η ΕΟΣΣ για την αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων κυρίως μέσω προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παρά την παροχή οικονομικής ενίσχυσης για τις ήδη καλλιεργούμενες εκτάσεις μοσχάτου ο κίνδυνος περαιτέρω μείωσης της παραγωγής είναι υπαρκτός. Με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού μπορεί να αποφευχθεί ο κίνδυνος αυτός, διότι συνδυάζει τον τουρισμό με τη γεωργία. Η Ε.Ο.Σ.Σ. μπορεί να αποτελέσει τον βασικό διοργανωτή για την έναρξη του αγροτουρισμού στη Σάμο.

Σε συμφωνία με τα παραπάνω βασικό στοιχείο για την ανάπτυξη του είναι οι κατάλληλες υποδομές οι οποίες απουσιάζουν. Όπως αναφέρθηκε παραπάνω η Ελλάδα δεν διαθέτει μεγάλες φάρμες που μπορούν εύκολα να υποδεχθούν επισκέπτες. Η δυσκολία αυτή μπορεί να ξεπεραστεί με τροποποίηση στη διαμονή από ότι συνηθίζετε. Η πρόταση τροποποίησης είναι εφόσον οι εκτάσεις είναι μικρές να δημιουργηθούν ξενώνες σε κάθε ενδιαφερόμενο αγρόκτημα που θα έχουν δυνατότητα διαμονής έως 6 άτομα. Έτσι δημιουργείτε ένα αίσθημα οικογενειακής θαλπωρής που μπορεί να διατηρήσει μια ήπια μορφή τουρισμού (που αυτός είναι ο στόχος) λόγω του ότι οι επισκέπτες θα μπορούν να δειπνούν με την οικογένεια που τους φιλοξενεί.

Άλλες παράμετροι για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού για το συγκεκριμένο τόπο είναι η μελισσοκομεία, η παραγωγή πράσινου σαπουνιού, η ελαιουργεία και τέλος η διαδικασία παρασκευής παραδοσιακών τοπικών προϊόντων(τρόφιμα, αγγειοπλαστική ,υφαντά κ.α).

5.1.2.5.ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο θρησκευτικός τουρισμός αποτελεί το πρώτο είδος μαζικού τουρισμού της ιστορίας. Χρησιμοποιήθηκε από τους πιστούς ώστε να βρεθούν στα ιερά για αυτούς εδάφη. Στην σημερινή εποχή οι επισκέψεις αυτές έχουν διευκολυνθεί με την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών στις μετακινήσεις. Οπότε οι πιστοί μπορούν να οργανώσουν και τις διακοπές τους σε συνδυασμό με την άσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων ή την δίψα για να γνωρίσουν και άλλους τόπους λατρείας της θρησκείας τους.

Η Σάμος διαθέτει 9 μεγάλα μοναστήρια τα οποία είναι διάσπαρτα και καλύπτουν περιμετρικά το νησί. Η περίοδος που καλύπτουν οι εκάστοτε πανηγυρισμοί (εορτασμοί) των μοναστηριών ξεκινά από Απρίλιο και λήγει τον Οκτώβριο. Κατά την περίοδο αυτή υπάρχει επισκεψιμότητα στο νησί αλλά ποτέ μέχρι τώρα δεν δόθηκε η απαιτούμενη σημασία για την προώθηση τέτοιου είδος τουρισμού.

Στόχος είναι λοιπόν να προωθηθεί και να οργανωθεί αυτό το είδος γιατί υπάρχει πληθώρα επιλογών πάνω το νησί. Λαμβάνοντας υπόψη το παράδειγμα της Πάτμου η οποία κατάφερε να αυξήσει την επισκεψιμότητά της βασιζόμενη σε ένα μοναστήρι. Το μοναστήρι αποτέλεσε το κεντρικό σημείο προσέλκυσης επισκεπτών στις κρουαζιέρες.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Στη προώθηση του θρησκευτικού τουρισμού στη Σάμο μπορεί να βασιστεί ο συνδυασμός της θρησκείας με τους αρχαιολογικούς χώρους και την ανάδειξη της κουλτούρας των κοντινών οικισμών. Βασικοί επισκέπτες του θρησκευτικού τουρισμού στη Ελλάδα είναι κυρίως οι ομόθρησκοί μας (Ελληνοκύπριοι και Ρώσοι), ενώ οι βορειοευρωπαϊκές χώρες τείνουν προς τον αρχαιολογικό τουρισμό. Έτσι ο συνδυασμός αυτός βοηθά στη διαφοροποίηση των επισκεπτών.

Η λειτουργία του θρησκευτικού τουρισμού μπορεί να συμπεριλάβει και άλλα είδη όπως ο φυσιολατρικός και ο περιπατητικός. Τα μοναστήρια βρίσκονται σε περιοχές αποκομμένες που τις περιβάλλει πλούσιο φυσικό περιβάλλον. Οι διαδρομές προς αυτά προσφέρουν στον επισκέπτη εμπειρίες από τοπία που δεν συναντά στην καθημερινότητά του.

Επίσης να σημειωθεί ότι μόνο στη Σάμο σε όλους τους μεγάλους εορτασμούς θρησκευτικού χαρακτήρα παρασκευάζεται και προσφέρεται στους πιστούς και στους παραβρισκόμενους το παραδοσιακό έδεσμα που ονομάζεται «Γιορτή».

Τέλος όλα αυτά αποτελούν τις δυνατότητες που προκύπτουν από τα μεγάλα μοναστήρια. Δεν πρέπει να παραληφθεί ότι το νησί διαθέτει μεγάλο αριθμό από εκκλησίες, παρεκκλήσια και μετόχια, που αυτά με την σειρά τους μπορούν να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών.

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

5.1.2.6. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Το νησί της Σάμου βρίθει πολιτιστικών εκδηλώσεων που έχουν μεγάλη απήχηση αλλά δυστυχώς δεν έχει γίνει η απαιτούμενη προώθηση ώστε να προσελκύσουν τους τουρίστες.

Τα πιο διαδεδομένα από αυτά που οι εκδηλώσεις τους καλύπτουν μεγάλη χρονική διάρκεια και ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων είναι το φεστιβάλ «Καλομοίρης» το οποίο διαρκεί όλη την θερινή σεζόν και περιλαμβάνει θεατρικές παραστάσεις, συχνά φιλοξενεί παραστάσεις του εθνικού θεάτρου και της λυρικής σκηνής, μουσικές και μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις όπως επίσης και εκδηλώσεις που προβάλλουν άλλες κουλτούρες.

Τα «Ηραία» που καθιερώθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν διάρκεια όλο το καλοκαίρι και συνδυάζονται συχνά με τον εορτασμό της μάχης της Μυκάλης. Στόχος τους είναι να αναπαραστήσουν τους εορτασμούς που γίνονταν προς τιμήν της θεάς Ήρας στην αρχαιότητα.

Το «Ireon Rock Festival» αποτελεί ένα τριήμερο συναυλιών μέσα στον Αύγουστο και αποτελεί ένα μοναδικό φαινόμενο καθώς η όλη οργάνωση και προετοιμασία στηρίζεται αποκλειστικά στην εθελοντική προσφορά των ντόπιων και στην οικονομική υποστήριξη τοπικών φορέων και επιχειρήσεων του νησιού. Τα έσοδα

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

διατίθενται αποκλειστικά για την καλύτερη οργάνωση των επόμενων festival. Το festival ξεκίνησε ως μικρή τοπικού χαρακτήρα διοργάνωση και πολύ σύντομα έλαβε μεγάλη έκταση και έχει καταφέρει να έχει μεγάλη απήχηση και στους επισκέπτες του νησιού.

Επίσης μια άλλη μικρής κλίμακας διοργάνωση αποτελεί και η «Γιορτή των ψαράδων» που στα παραθαλάσσια χωριά οι ψαράδες οργανώνουν ένα γλέντι που προσφέρουν δωρεάν θαλασσινές λιχουδιές και ρέει άφθονο το σαμιώτικο κρασί.

Τέλος μια μεγάλης κλίμακας διοργάνωση είναι και η «Γιορτή του κρασιού» που περιλαμβάνει μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις που προωθούν τον τοπικό οίνο και τις παραδόσεις του τόπου.

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω η Σάμος διαθέτει πολλές εκδηλώσεις που με την σωστή προώθηση στο εξωτερικό και εσωτερικό μπορούν να προσελκύσουν κόσμο και από άλλα μέρη και να μην απευθύνονται μόνο στους ντόπιους.

5.1.2.7. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ CAMPING

Το είδος του τουρισμού κατασκήνωσης δεν είναι ιδιαίτερα διαδεδομένες στο Ελλαδικό χώρο λόγω της έλλειψης γνώσης πάνω στη δημιουργία κατάλληλων υποδομών για το είδος αυτό.

Όσον αφορά το νησί δεν έχει υπάρξει μέχρι στιγμής κανενός είδους τέτοια υποδομή που σχετίζεται με το τουρισμό.

Μετά την συγκέντρωση στοιχείων από τη EUROSTAT και λαμβάνοντας υπόψη γνώμες από φορείς, κατοίκους και επισκέπτες. Καθίσταται αναγκαία η δημιουργία χώρων camping. Τέτοιοι χώροι έχουν μικρό κόστος συντήρησης και η ανάπτυξη τους μπορεί να επιφέρει κέρδη

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Βασικοί στόχοι για την δημιουργία χώρων και υποδομών τέτοιου τύπου είναι:

- Αρχικά θα πρέπει να βρεθούν οι κατάλληλες τοποθεσίες που μπορούν να φιλοξενήσουν ένα τέτοιο εγχείρημα και δεν έρχονται σε διαφωνία με τις παρούσες νομοθετικές διατάξεις αλλά ούτε με τις απαγορεύσεις διάφορων φορέων όπως η αρχαιολογική υπηρεσία.
- Οι τοπικοί φορείς θα πρέπει να διενεργήσουν την μελέτη και μέρος της υλοποίησης για την επίτευξη της δημιουργίας απαραίτητων υποδομών. Εφόσον δεν επιθυμούν την διαχείριση των χώρων αυτών μπορούν να τις δημοπρατήσουν σε ιδιώτες.
- Η ιδιωτική πρωτοβουλία στην προκειμένη περίπτωση μπορεί να λειτουργήσει θετικά διότι μπορεί να δοθεί η απαιτούμενη σημασία σε χρόνο και εργασία από ότι αν αποτελούσε δημοτική περιουσία.
- Με την σωστή προβολή του όλου εγχειρήματος θα γίνει εφικτή η προσέλευση άλλων ηλικιακών ομάδων που συνάδει με το πνεύμα διαφοροποίησης του τουρισμού στην Σάμο.

Η δημιουργία του μπορεί να προσελκύσει και επισκέπτες του σαββατοκύριακου ανοίγοντας έτσι τον δρόμο του εσωτερικού τουρισμού. Με την κατάλληλη επιλογή τοποθεσίας μπορεί εύκολα να αναπτυχθεί και ο περιπατητικός τουρισμός, μιας και το νησί διαθέτει δύο κατάφυτα βουνά. Με τη δημιουργία ειδικών διαδρομών-μονοπατιών και την κατάλληλη σήμανση θα μπορέσει ο επισκέπτης να απολαύσει την ομορφιά του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος.

5.2. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Αναλύοντας την Σάμο σαν προορισμό καταλήξαμε ότι είναι ένα νησί με πολλών μορφών δυνατότητες, είτε αυτό έχει να κάνει με τους φυσικούς της πόρους, είτε με την πολιτιστική της κληρονομιά, είτε ακόμα με τις υφιστάμενες και μελλοντικές τις υποδομές.

Παρουσιάζει όμως βασικές ελλείψεις στην ανανέωση και προώθηση του νησιού σαν προϊόν, με αποτέλεσμα να έχει χαθεί έτσι μέρος των επισκεπτών που το είχαν στη λίστα των προτιμήσεών τους. Μέρος της μείωσης οφείλεται και στην ανάπτυξη του λιμένα στο Κουσάντασι της Τουρκίας, το οποίο προσφέρει νεότερες υποδομές σε ανταγωνιστικές τιμές σε πολύ μικρή απόσταση από το νησί της Σάμου(18 ναυτικά μίλια).

Συμπερασματικά γνωρίζουμε ότι έχει δυνατότητες, γνωρίζουμε εν μέρει τους λόγους που μειώθηκε η τουριστική ζήτηση, χωρίς να έχουμε σαφή εικόνα για αυτό.

Τέλος πρέπει να θεσμοθετηθεί μια τουριστική πολιτική για τον προορισμό, ώστε να διαρθρωθεί ένα στρατηγικό σχέδιο βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης που θα υιοθετηθεί τόσο από τους φορείς όσο από τους κατοίκους.

Με το τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας αυτής υποβάλλουμε ένα προτεινόμενο σχέδιο ώστε να γίνει εφικτή η αύξηση της τουριστικής ζήτησης για το νησί.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Χαρά Μπόζα και Σιλένα Καλαϊτζάκη

Ο τίτλος της εργασίας μας είναι «Τουριστική ανάπτυξη της Νήσου της Σάμου(υφιστάμενη κατάσταση – εξέλιξη – προοπτικές)»

Είμαστε φοιτήτριες στο ΤΕΙ Ηρακλείου στις Σχόλες διοίκησης και οικονομίας στο τμήμα Τουριστικών επιχειρήσεων

Αυτό το ερωτηματολόγιο είναι μια προσπάθεια που κάνουμε ώστε να αναπτύξουμε την πτυχιακή μας εργασία .

Δεν ζητάμε τίποτα παραπάνω από το να διαθέσετε μερικά λεπτά ώστε να συμπληρώσετε τις απαντήσεις σας ώστε να μας παρέχετε χρήσιμες πληροφορίες που θα εξάγουν τα αποτελέσματα της έρευνάς μας ώστε να διαμορφώσουμε ένα αξιόπιστο σχέδιο στρατηγικής για την τουριστική ανάπτυξη του νησιού της Σάμου.

Το ερωτηματολόγιο που κρατάτε στα χέρια σας δεν περιέχει προσωπικές ερωτήσεις που να αφορούν την ταυτότητα σας οπότε θα ήμασταν πολύ ικανοποιημένες αν απαντήσετε στις ερωτήσεις , εφόσον προστατεύετε από την ανωνυμία σας , με απόλυτη ειλικρίνεια.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Μήνας.....

1. Ηλικία

- Κάτω των 18
- 18-24
- 25-34
- 35-45
- 46-60
- 61 +άνω

2. Φύλο

- Γυναίκα
- Άνδρας

3. Τοπος προέλευσης

4. Περιοχή διαμονής.....

5. Ταξιδεύεται με:

- Οικογένεια
- Μόνος/η
- Παρέα
- Σύντροφος/Σύζυγος
- Άλλο.....

6. Είδος και σκοπός του ταξιδιού

- Διακοπές/ Ψυχαγωγία
- Επιχειρηματικό ταξίδι
- Συμμετοχή σε συνέδριο
- Ταξίδι επιβράβευσης(incentive)
- Επίσκεψη σε συγγενείς και φίλους
- Άλλο.....

7. Έχετε ξαναέρθει στη Σάμο;

- Ναιαν ναι γιατί;.....
- Όχι

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

8.Μεσο μεταφοράς με το οποίο ήρθατε

- Πλοίο
- Αεροπλάνο
- Charter
- Άλλο.....

9.Πως οργανώσατε το ταξίδι

- Μεμονωμένα
- Μέσω πρακτορείου

10.α. Αν ήρθατε μεμονωμένα :Πόσο πληρώνεται καθημερινά στο δωμάτιο.....

- Πόσο ξοδέψατε για τα υπόλοιπα στη διάρκεια παραμονής σας
- για φαγητό.....
- για αναψυχή.....
- για μετακινήσεις
- για αγορές.....
- Άλλο.....

10.β.Αν ήρθατε μέσω πρακτορείου: Πόσο κόστισε το πακέτο διαμονής(αμοιβή πρακτορείου).....

- Πόσο ξοδέψατε για τα υπόλοιπα στη διάρκεια παραμονής σας
- για φαγητό.....
- για αναψυχή.....
- για μετακινήσεις
- για αγορές.....
- Άλλο.....

11.Τυπος καταλύματος

- Ξενοδοχείο
- Ενοικιαζόμενα δωμάτια
- Βίλες/apartments
- Σπίτι γνωστών/φίλων –φιλοξενία
- Άλλο.....

12.Ειδος κράτησης

- Δωμάτιο
- BB (bed & breakfast)
- HB (Half board- ημιδιατροφή)
- FB (Full board- πλήρης διατροφή)

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

13. Διάρκεια παραμονής στη Σάμο

- Σαββατοκύριακο
- 1 εβδομάδα
- 2 εβδομάδες
- Άνω των 2 εβδομάδων

14. Επιλέξατε την Σάμο ύστερα από:

- Υπόδειξη συγγενών / φίλων
- Προσωπική γνώμη
- Πρόταση τουριστικού πράκτορα
- Διαφήμιση
- Τουριστικοί οδηγοί – βιβλία
- Internet
- Άλλο.....

Βαθμός ικανοποίησης από τις παρεχόμενες υπηρεσίες

1 2 3 4 5

Ποια είναι η άποψή σας για την ποιότητα καταλύματος;					
Ποια είναι η άποψη σας για την ποιότητα των τοπικών Μέσων Μεταφοράς ;					
Ποια είναι η άποψη σας για την ποιότητα και την ποικιλία δραστηριοτήτων στο νησί					
Ποια είναι η άποψη σας για την ποιότητα και την ποικιλία εστιατόριων , κέντρων διασκέδασης και ψυχαγωγίας;					
Αισθάνεσαι ασφαλής στη Σάμο;					
Ποσό ικανοποιημένοι είστε από την ποιότητα και παροχή πληροφοριών που σας παρέχονται πάνω στη Σάμο για τις δραστηριότητες που μπορείτε να κάνετε					
Καθαριότητα κοινόχρηστων χώρων					
Καθαριότητα θαλασσών					
Ποσό ικανοποιημένοι είστε από τις υποδομές;					
Ποσό ικανοποιημένοι είστε από τις διακοπές σας(άξιζαν τα χρήματα που ξοδέψατε;)					

(αντιστοιχούν: **1 απολύτα** ικανοποιημένος , **2 πολύ** ικανοποιημένος , **3 αρκετά** ικανοποιημένος , **4 λίγο** ικανοποιημένος , **5 καθόλου** ικανοποιημένος)

Τι σας έκανε καλή και τι κακή εντύπωση στο νησί;

.....

Θα ξαναερχόσασταν; Ναι..... Όχι.....

αν όχι γιατί;

.....

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση
υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

Questioner

Month.....

1.Age

- Under18
- 18-24
- 25-34
- 35-45
- 46-60
- Over 60

2.Sex

- Male
- Female

3.Place of origin.....

4.Resort location.....

5.Are you travelling with

- Family
- Single
- Group
- Partener
- Other.....

6.Reason of travelling

- Holiday/pleasure
- Business
- Conference
- Visiting relatives
- Other.....

7.have you been to Samos before

- Yes
- No

8.Transportation

- Boat
- Plane

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση
υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- Charter
- Other

9.How did you arrange your journey

- Agency
- Private arrangement

10.a.If you booked your holiday via agency how much did you spend for the accommodation package

How much did you spend for other things in the times of your stay

- Food.....
- Entertainment / Excursions
- Transfers
- Shopping
- Other

10.b.If you booked your holiday via internet or phone how much did you spend for the room.....

How much did you spend for other things in the times of your stay

- Food.....
- Entertainment / Excursions
- Transfers
- Shopping
- Other

11.Type of resort

- Rented room
- Villa / Apartments
- Guest of friends or relatives
- Other.....

12.Type of booking

- Room
- BB (bed and breakfast)
- HB (half board)
- FB (full board)

13.How long you will stay at Samos

- Weekend

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

- 1week
- 2weeks
- Over 2 weeks

14. Why did you choose Samos

- Invitation from friends / relatives
- Personal choice
- Tourist agency recommendation
- Advertisement
- Tourist guide book / brochure
- Other.....

What was your opinion of services in general? **1 2 3 4 5**

<i>Quality of resort</i>					
<i>Quality of local transport</i>					
<i>Quality and quantity of island activities</i>					
<i>Quality and quantity of restaurants/entertainment</i>					
<i>How safe do you feel in Samos</i>					
<i>Quality of information services</i>					
<i>General standard of cleanliness of public areas on the island</i>					
<i>Cleanliness of sea and beaches</i>					
<i>Were building standards satisfactory (plumbing etc.)</i>					
<i>Did you think the holiday was worth the money spent</i>					

1. Excellent 2. Very good 3. Good 4. Fair 5. Disappointing

We would like to hear your opinion on the negative and positive aspects of the island:.....

Would you choose Samos again for your holiday?

- Yes
- No

If not, why?

.....

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://www.tui.com/>

<http://www.thomson.co.uk/>

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-themes?p_param=A1101&r_param=STO06&y_param=2006_12&mytabs=0

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A2001/Other/A2001_STO06_TB_MM_12_2006_01_F_GR.pdf

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A2001/Other/A2001_STO06_TB_MM_12_2007_01_F_GR.pdf

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/transport/data/main_tables

<http://archive.in.gr/Reviews/image.asp?lngReviewID=2073&lngImageGalleryID=24632&lngItemID=-1&lngPage=2>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%BC%CF%80%CE%AD%CE%BB%CE%B9>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B3%CF%81%CE%BF%CF%84%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>

www.greca.com

ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ Ν.ΣΑΜΟΥ αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης, εξέλιξη, προοπτικές

<http://www.samoswine.gr/3.html>

www.samosnet.gr

http://www.hcaa-eleng.gr/greek/airports/samos/samos_gr.html

<http://www.tripadvisor.com.gr/>

<http://www.samos.gr/>

Έγινε παρακολούθηση του Συνεδρίου <Cruise & tourism summit>

<http://www.cruiseandtourism.com/>

Προσπελασιμότητα και ελκυστικότητα των νησιών του αιγαίου (έρευνα Γιάννης Σπυλάνης, Θανάσης Κίζος, Ιουλία Κονδύλη, Νίκος Μισαηλίδης)

Βιώσιμη ανάπτυξη νησιωτικού χώρου (έρευνα Γιάννης Σπυλάνης, Βαγιάννη Ε., Βακουφάρης Χ., Κονδύλη Ι.)

Λειτουργία τουριστικού παρατηρητηρίου-οδηγίες χρήσης βάσεις δεδομένων-καλές πρακτικές-σύστημα υπευθυνότητας και τοπικής ποιότητας(έρευνα Γιάννης Σπυλάνης)